

A stylized graphic of an eye. The iris is a light green circle with a white pupil. The sclera is a larger light green circle. The eyelids are represented by two thick, grey, curved bands. A small, teardrop-shaped green element is positioned to the right of the eye.

Gooi en Vechtstreek:
doorontwikkeling van een veiligheidshuis

eindrapport evaluatie

Collin Hoogeveen

Bureau Alpha
's-Hertogenbosch, mei 2014

Dit onderzoek is uitgevoerd in opdracht van de Stuurgroep Veiligheidshuis Gooi en Vechtstreek

Het onderzoek is uitgevoerd door:

drs. C. Hoogeveen

Bureau Alpha

Concordialaan 37

5223 ZM 's-Hertogenbosch

tel: 06 – 547 345 72

www.bureaualpha.nl

Met medewerking van:

drs. Myriam Kooij – Bureau Regionale Veiligheidsstrategie

Copyright © 2014

bureaualpha & Veiligheidshuis Gooi en Vechtstreek
's-Hertogenbosch / Hilversum

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopie, opname, druk of op enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgevers.

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	3
Managementsamenvatting	5
Wat is 'het veiligheidshuis'?	6
1 Inleiding	11
1.1 Context, doel, onderzoeksvragen.....	11
1.2 Wat is 'het veiligheidshuis'?.....	12
2 Opzet: werkwijze, methoden, bronnen	15
2.1 Het opzetten van een evaluatie van een veiligheidshuis: eerdere ervaringen.....	15
2.2 Methoden van onderzoek	15
3 Output van samenwerken in het veiligheidshuis: de cijfers	17
3.1 Ontwikkeling output: overzicht in cijfers.....	17
4 Doorontwikkeling naar een veiligheidshuis <i>nieuwe stijl</i> van themagericht naar casusgericht	21
4.1 Landelijk kader veiligheidshuizen	21
4.2 Kern van de doorontwikkeling VHH Gooi en Vechtstreek.....	21
4.3 Beschrijving doorontwikkeling: de criteria, pilot Top-X, triage.....	21
5 Samenwerking in de aanpak	31
5.1 Samenwerking: de verbinding van straf en zorg	31
5.2 Samenwerking: het beeld volgens 15 kernpartners (vragenlijstonderzoek).....	33
5.3 Rollen.....	34
5.4 Plan van Aanpak: een <i>afgestemde</i> of <i>gezamenlijke</i> aanpak in casussen?	36
5.5 De cruciale rol van casusregie en het VHH <i>nieuwe stijl</i>	37
6 De rol van VHH-personeel: facilitering en procesregie	39
6.1 Casussen en het bijebrengen van de informatie	39
6.2 De rol van procesmanager VHH.....	39
6.3 Regie op inhoud versus proces	40
6.4 Privacyconvenant en omgang met privacy in de praktijk	41
6.5 Profilering, communicatie en positionering.....	42
6.6 Tot slot: waarom een veiligheidshuis?.....	43
7 Conclusies	45
7.1 Algemeen.....	45
7.2 Nazorg ex-gedetineerden	45
7.3 Samenwerking in casusoverleg.....	45
7.4 Plan van Aanpak.....	46
7.5 Samenwerking & rollen.....	46
7.6 Casusregie en procesregie.....	46
7.7 Gemeenten	47
7.8 Professionalisering	47
8 Aanbevelingen & beschouwing	49
8.1 Samenwerkingsconvenant.....	49
8.2 Rollen: procesregie en casusregie	49
8.3 Escalatiemodel: wat als het niet lukt casusregie te beleggen?	51
8.4 Overige aanbevelingen.....	51
8.5 Slotbeschouwing: professionals en het VHH nieuwe stijl vanaf 2015.....	52

Bijlage 1	Overzicht interviews	55
Bijlage 2	Responsoverzicht vragenlijst.....	56
Bijlage 3	Itemlist interviews casusanalyse	57
Bijlage 4	Vragenlijst deelnemers casusoverleg	58
Bijlage 5	Criteria VHH Gooi en Vechtstreek.....	66
Bijlage 6	Aandachtspunten aanmeld-/triage(formulier).....	68

Voorwoord

De bestuurscommissie heeft medio 2013 - aan de vooravond van een belangrijke koerswijziging en doorontwikkeling - opdracht gegeven tot evaluatie van het veiligheidshuis. Doel van de evaluatie was allereerst terugkijken en de resultaten van de inspanningen in kaart brengen, zowel op het vlak van samenwerking en draagvlak (kwalitatief) als output (kwantitatief).

Maar belangrijker doel was misschien nog wel het vooruit kijken en al lerende direct input bieden voor de ingezette doorontwikkeling van het veiligheidshuis. Ik ben blij dat het ook zo heeft uitgepakt: de kennis en ervaringen van verleden hand in hand met de nieuwe stappen voorwaarts.

De evaluatie laat zien dat er breed draagvlak is voor het veiligheidshuis. De kracht van het veiligheidshuis is juist die unieke combinatie van netwerksamenwerking tussen strafrecht-, hulpverlening-, zorg- en gemeentelijke partners. Ook staan deze partners eendrachtig achter de ingezette nieuwe richting en de verscherpte focus op de ketenoverstijgende aanpak van complexe problematiek. Bovendien zien we dat het veiligheidshuis heeft gezorgd voor steeds betere verbindingen tussen organisaties op het vlak van straf en zorg. Zowel op organisatieniveau als medewerkersniveau hebben zij elkaar beter leren kennen. Zo weten zij van elkaars mogelijkheden én onmogelijkheden als het gaat om interventies bij criminelen of ernstige overlastplegers in de gemeenten.

Gaat alles al optimaal en is er niets meer te verbeteren? Natuurlijk niet. Zo duurt het soms nog te lang voordat organisaties daadwerkelijk de handen ineen slaan. Vandaar dat scherpere afspraken zijn gemaakt over een gezamenlijke aanpak in een casus (d.w.z. méér dan een afgestemde aanpak), over escalatie en verdere professionalisering van de casus- en procesregie.

Ik heb er vertrouwen in dat de samenwerkingspartners de komende periode nog verder groeien in de nieuwe focus en werkwijze. Dit zal zich vertalen in een nog effectievere aanpak van de overlast en criminaliteit in onze regio Gooi en Vechtstreek.

Tot slot dank ik de zeer vele medewerkers en organisaties die werkzaam zijn in het veiligheidshuis, gemeenten, politie, OM, GGD, GGZ, BJZ, RBL, MEE, WSG, Raad voor de Kinderbescherming, forensische psychiatrie, instellingen voor begeleid wonen, verslavingszorg, reclasseringsorganisaties, DJI en het maatschappelijk werk. De afgelopen periode is veel van hen gevraagd in het kader van deze evaluatie en de doorontwikkeling en dat in een tijd met al veel beweging in het sociaal domein en bij politie en justitie.

Het is goed om te zien dat voor hen de inhoud van het werk, de complexe casussen waar hard aan wordt gewerkt om recidive van ernstige overlast en criminaliteit te verminderen, centraal is blijven staan.

Martijn Smit

voorzitter bestuurscommissie veiligheidshuis Gooi en Vechtstreek

Managementsamenvatting¹

Inleiding en opzet evaluatie

Inmiddels 17 jaar na de opening van het eerste Justitie in In de Buurt-kantoor (1997) staan de hieruit voortgekomen veiligheidshuizen na het verschijnen van het Landelijk Kader Veiligheidshuizen² voor de opdracht zich nogmaals te transformeren. Nadat in 2009 een min of meer landelijk dekkend netwerk van veiligheidshuizen was gerealiseerd gaan deze netwerken van samenwerkende organisaties rondom repressie en preventie van criminaliteit en overlast sinds 2013 een nieuwe fase in.

Het Veiligheidshuis Gooi en Vechtstreek heeft er sinds de doorstart in juli 2011 inmiddels 2,5 jaar opzitten. In een periode waarin doorontwikkeling naar een nieuwe opzet centraal staat heeft de bestuurscommissie een evaluatie gevraagd. Tussen september 2013 en maart 2014 heeft Bureau Alpha het veiligheidshuis nauwgezet gevolgd en een evaluatie uitgevoerd waarbij directe vertaling naar de huidige doorontwikkeling centraal stond. Omdat eerdere onderzoeken³ laten zien dat het evalueren van de werking van het veiligheidshuis geen sinecure is zijn in onderhavige evaluatie alle beelden en ideeën van professionals over effectiviteit getoetst aan concrete casussen. De lessen vanuit een uitgebreide analyse van vier complexe casussen vormen daarom het hart van de evaluatie. Ingezette methoden zijn: documentanalyse (jaarplannen, werkplannen, evaluaties, jaarrapportages, notulen en memo's), bevraging deelnemers casuoverleg (15 vragenlijsten plus discussiebijeenkomst), casusanalyse (n=4), dossieranalyse, analyse registratiegegevens (nazorg) en interviews met 22 personen uit de organisaties die samen het veiligheidshuis vormen⁴. In februari 2014 verscheen de evaluatie van de coördinatie nazorg ex-gedetineerden als apart deelrapport. Deelrapporten en integrale eindrapportage zijn opvraagbaar⁵ en te downloaden op www.bureaualpha.nl.

---

¹ Voor de aanbevelingen: zie hoofdstuk 8.

² Zie: <http://www.veiligheidshuizen.nl/doc/VHH-Landelijk-Kader-definitief.pdf>

³ Hulsen et.al. laat (in navolging van andere onderzoeken) zien dat effectiviteit lastig te 'meten' is mede doordat doelen diffuus zijn: naast de doelen van het veiligheidshuis nemen professionals in casuoverleg hun organisatie- en persoonlijke doelen mee.

⁴ In 27 interviews zijn 22 personen bevraged.

⁵ De 4 rapportages door Bureau Alpha zijn op te vragen bij de ketenmanager van het veiligheidshuis. Vanaf juni zijn ze tevens te downloaden op www.bureaualpha.nl/projecten.

Wat is 'het veiligheidshuis'?

Een wijdverbreid misverstand is dat velen denken dat met 'het veiligheidshuis' wordt bedoeld op een organisatie: in Gooi en Vechtstreek bestaand uit drie functionarissen. Zij zijn slechts de kern, maar 'het veiligheidshuis' bestaat uit een netwerk van meer dan 15 samenwerkende organisaties (naar Rovers⁶, 2011) '*...die op enigerlei wijze betrokkenheid hebben bij de repressie of preventie van criminaliteit en overlast en/of de (na-)zorg voor daders of slachtoffer.*' Niet iedereen werkzaam bij deze organisaties, en ook bijdragend aan het doel van het veiligheidshuis, realiseert zich dat als hij spreekt over 'het veiligheidshuis' dat hij of zij zelf onderdeel hiervan uitmaakt. Een evaluatie van het veiligheidshuis is dan ook niets meer of minder dan het evalueren van *de kwaliteit van samenwerking van die organisaties in casussen* waarover in het veiligheidshuis op enig moment *een aanpak* is afgesproken.

Samenvatting van resultaten en conclusies

Het veiligheidshuis 2011-2014 & de doorontwikkeling vanaf 2013

De doorontwikkeling houdt in dat in navolging van het Landelijk Kader Veiligheidshuizen onder regie van gemeente(n) wordt gefocussed op complexe problematiek. De grote hoeveelheden casussen waarop in vaste periodieke themagerichte casusoverleggen werd afgestemd worden afgebouwd. Niet langer wordt langs de lijnen van thema's gewerkt, maar wordt ruimte gemaakt voor kleinere hoeveelheden casussen waarin *op-maat*, dus alleen met professionals nodig voor aanpak in die casus en met professionals die cliënten *zelf* kennen een aanpak wordt afgesproken en uitgevoerd. Terugkijkend is de output van het veiligheidshuis cijfermatig in overeenstemming met doelen. In de drie thema's huiselijk geweld, veelplegers, jeugd en nazorg ex-gedetineerden heeft het veiligheidshuis in relatief korte tijd een heldere structuur opgezet waarbinnen de aanpak van vrij grote hoeveelheden casussen is gefaciliteerd.

→ *Conclusie: Structuur van het VHH Gooi en Vechtstreek staat na 2,5 jaar. Output van het veiligheidshuis is volgens verwachting. Gemeenten worden alle bediend.*

Output cijfermatig

Een beeld van de output gerealiseerd met (twee)wekelijks casusoverleg door de samenwerkende circa 15 netwerkpartners en met ondersteuning van 3 personen veiligheidshuispersoneel in 2012 en 2013:

---

⁶ Bron: Rovers, B. Resultaten van veiligheidshuizen: een inventarisatie en evaluatie van beschikbaar onderzoek. BVTO, 's-Hertogenbosch, 2011.

- Het screeningsoverleg huiselijk geweld (aangestuurd door ASHG⁷, VHH belangrijke rol in opzetten werkproces) behandelde circa 1000 cases per jaar. Het scenario-overleg (complexe casussen) startte in 2013 met 28 casussen.
- In veelplegers overleg werd de aanpak rondom 60-80 personen per jaar afgestemd.
- Het aantal besproken jeugdigen steeg van bijna 90 ('12) naar ongeveer 140 ('13).
- Nazorg voor ex-gedetineerden wordt gecoördineerd vanuit het VHH: uitstromers uit detentie (jaarlijks ruim 250) worden in het VHH gescreend op recidiverisico en van een aanpak voorzien.

De cijfers illustreren het feit dat VHH Gooi en Vechtstreek een belangrijke spil is geworden in afstemming op casuïstiek tussen straf en zorg.

→ *Conclusie: VHH Gooi en Vechtstreek heeft gezorgd voor steeds betere verbindingen tussen organisaties op het vlak van straf en zorg.*

Deelrapport nazorg ex-gedetineerden

De evaluatie van de coördinatie van nazorg ex-gedetineerden was een onderdeel van de overall evaluatie. Hieronder de belangrijkste conclusies uit het deelrapport nazorg:⁸

- Er worden meer taken uitgevoerd door het veiligheidshuis dan aanvankelijk bij de start voorzien (risicoscreening).
- Communicatie met partners over (inschatting van) recidiverisico's is een verbeterpunt.
- Er is breed tevredenheid over de uitvoering van de coördinatietaak door het VHH (kwantitatief en kwalitatief).
- De combinatie van de rollen 'coördinator nazorg ex-gedetineerden' en 'procesmanager' in het VHH bieden voordelen op vlak efficiency en expertise (Casus op Maat).
- Betrokkenheid en expertise gemeenten kan nog beter.

Verbinding straf-zorg structureel tot stand gekomen

Omdat de missie van het veiligheidshuis sinds 2013 is aangescherpt tot de '*...unieke combinatie van strafrecht, hulpverlening en zorg...*' als de kracht van het veiligheidshuis kijken we in de evaluatie goed naar deze verbinding. De bronnen laten duidelijk zien dat het veiligheidshuis heeft bijgedragen aan het *op organisatieniveau* tot stand komen van een structurele verbinding tussen straf en zorg. In de analyse van *vier complexe casussen* zien we:

...dat meekijken van partijen als Raad en politie nodig is om BJZ te brengen tot de keuze voor een effectief dwangmiddel. Ook OM spreekt hierover waardering uit;

...dat MEE is gestart om structureel een vertegenwoordiger aan het VHH te verbinden, het geen in brede zin tot verbetering van de aanpak leidt. In relatief veel casuïstiek spelen (mogelijke) licht verstandelijke beperkingen een rol.

...dat alleen als partners samen een vuist maken een doorbraak (nieuwe huisvesting voor slachtoffer) in de casus mogelijk is. In twee casussen geldt voorts dat diverse zorgpartners door de complexe situatie (veel betrokkenen op diverse en daarnaast wisselende locaties ondergebracht) voortdurend input van politie over de veiligheidssituatie nodig hebben.

De doorontwikkeling nader beschouwd

⁷ Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld.

⁸ Wordt in huidige vorm voortgezet in de huidige vorm tenminste voor de komende 2 jaar.

Maar belangrijker dan het hiervoor geschetste kwantitatieve beeld (een terugblik op het veiligheidshuis oude stijl) is de kwalitatieve analyse van het proces van doorontwikkeling dat in de loop van 2013 is ingezet. In de pilot Top-X is samen met gemeenten gestart met het testen en samen concretiseren van nieuwe VHH-criteria.

We kunnen stellen dat VHH Gooi en Vechtstreek aangevoerd door de ketenmanager voortvarend de nieuwe richting concreet heeft vertaald in gedragen nieuwe criteria en een nieuw werkproces. Na de doorontwikkeling zijn er nog 3 soorten casussen:

- Top-X
- Gemeenten leveren casussen aan waarvan ze vinden dat deze in het VHH dienen te worden behandeld. Het veiligheidshuis toetst aan de criteria.
- Huiselijk geweld

Voor zover niet op de Top-X worden complexe casussen huiselijk geweld via het ASHG (straks AMHK) ingebracht in het VHH.

- Veldaanmeldingen

Alle partners in het samenwerkingsverband kunnen een casus in het VHH aanbrengen.

Het valt in het algemeen op dat het draagvlak (blijkt uit interviews en ook concreet uit hoge opkomst in vergaderingen van partneroverleg) voor het veiligheidshuis sterk is. Organisaties stellen zich vrijwel zonder uitzondering constructief op. Er worden veel inspanningen geleverd vanuit het veiligheidshuis om partners te verleiden over nieuwe criteria en het resulterende nieuwe werkproces mee te denken. Het proces om te komen tot nieuwe criteria is succesvol wat betreft deze ondersteuning, maar inhoudelijk kunnen ze nog verder worden aangescherpt, verder ingebed in het werkproces en helder en eenduidig gecommuniceerd met partners.

→ *Conclusie: Er is breed draagvlak voor het veiligheidshuis. Zowel het onlangs uitgewerkte werkproces. De nieuwe criteria worden ondersteund door partners die zich constructief opstellen. Aandachtspunt is scherpe vertaling van criteria.*

Samenwerking / het plan van aanpak

Er zijn terugkijkend naar casuoverleg in de achterliggende periode in brede zin de volgende conclusies⁹ te trekken:

- De afgelopen jaren zijn deelnemers van de partners uitgegroeid tot stevige vertegenwoordigers ('voortuitgeschoven posten') binnen het veiligheidshuis. Hun rol als ambassadeurs heeft nog geen formele status.
- De gevoelde urgentie groeit doorgaans door de aanpak in het VHH. Maar het duurt soms nog lang voordat organisaties daadwerkelijk de handen ineen slaan.
- Een effectieve oplossing is bij complexe casuïstiek alleen mogelijk als iedereen zich achter een gezamenlijke aanpak schaart.
- Er ontbreekt vooralsnog een helder kader van waaruit wordt samengewerkt. Om samen effectief te kunnen zijn in de aanpak van complexe casussen lijkt het kunnen terugvallen op is een samenwerkingsconvenant is nodig.

---

⁹ Dit is een samenvatting van de conclusies in H7 onder het kopje 'Samenwerking & rollen'.

Casusoverleg: terugblik

In het casusoverleg vindt doorgaans vlot informatiedeling plaats. Er wordt in de praktijk integer omgegaan met gedeelde informatie. Er is ook vanuit de (proces)manager veel expertise en input (aandacht ook in het casusoverleg) op het vlak van privacy¹⁰. Partners bereiden casusoverleg doorgaans goed voor.

De volgende verbeterpunten zijn te zien in de organisatie en uitvoering van casusoverleg:

- Er is nu niet altijd sprake van een actueel helder beeld van het tijdsverloop van (m.n. eerdere) interventies in een casus.
- De aanwezigheid van (soms cruciale) partners schiet nog regelmatig te kort, dit leidt tot ontbrekende informatie en stokkende voortgang.
- Er kan in het algemeen nog sterker op aanwezigheid van partners gestuurd te worden.

Casusoverleg: nieuwe werkwijze

Zonder uitzondering is in het verloop van alle vier geanalyseerde complexe casussen te zien dat het voor betrokken partners duidelijk is dat ze elkaar in de complexe casuïstiek waar het VHH vanaf 2014 mee werkt echt hard nodig hebben. Het duurt regelmatig wel erg lang voordat het gedeelde gevoel van urgentie voldoende aanwezig is om samen een vuist te maken. De nieuwe werkwijze (Casus op Maat) draagt duidelijk bij aan de snelheid waarmee urgentie wordt bereikt. In drie van de vier geanalyseerde complexe casussen wordt uiteindelijk onder procesregie¹¹ van het veiligheidshuis een doorbraak bereikt in de aanpak. We kunnen stellen dat versterking van de effectiviteit van de aanpak middels de nieuwe werkwijze zich in deze vier casussen al laat zien.

→ *Conclusie: Ambassadeurs zijn inmiddels sterk verbonden aan het veiligheidshuis zijn. Borging in een samenwerkingsconvenant ontbreekt nog. Dit is nodig omdat in complexe casuïstiek aanwezigheid en deelname van alle partners vanuit de casusanalyse cruciaal blijkt te zijn.*

Veiligheidshuispersoneel / de regierol

Het veiligheidshuis (ketenmanager en procesmanager) zijn gegroeid in hun rol om het proces in de aanpak te sturen. Dit is nodig om in complexe casussen een doorbraak te kunnen forceren. Er gaat echter soms veel tijd overheen voordat dit lukt. Twee oorzaken zijn hiervoor aan te wijzen:

- Plan van aanpak is niet altijd voldoende helder geformuleerd.
- Escalatie kan eerder ingezet (in de loop van de tijd wordt dit overigens wel steeds vaker al ingezet).

Het veiligheidshuis vulde de afgelopen jaren regelmatig het gat op dat casemanagers (of de professionals waarvan door partners *werd verwacht* dat ze casusregie zouden verzorgen) regelmatig lieten vallen. Steeds vaker wordt casusregie systematisch in besprekingen aan de orde gesteld. Maar precieze afspraken over de taken die eronder worden verstaan (en de uitvoering ervan) blijven nog achterwege. Ketenmanager en procesmanager hebben inmiddels een positie opgebouwd van waaruit het mogelijk is nu (nog) steviger de procesregie uit te gaan voeren. Er is wel voor nodig dat escalatiemechanismen worden vastgelegd in een samenwerkingsconvenant.

---

¹⁰ Privacyconvenanten zijn inmiddels verouderd, maar veiligheidshuis Gooi en Vechtstreek is nauw betrokken bij de landelijke ontwikkelingen en een nieuw up-to-date privacyconvenant is nagenoeg gereed.

¹¹ Het veiligheidshuis neemt overigens impliciet in de casussen soms de overall-regie, zie verderop.

- *Conclusie: Ketenmanager en procesmanager hebben inmiddels een stevige positie bij partners. In complexe casussen nemen ze de voortvarend en actiegericht de regierol op zich. De procesregie en casusregie zijn tot dusverre hierin nog niet voldoende expliciet benoemd in de praktijk. Ook ontbreekt borging in een samenwerkingsconvenant.*
- *Conclusie: In de volgende fase van het veiligheidshuis is het zaak om naast professionalisering van de aanpak de deeltaken die onder regierollen worden verstaan vast te leggen. Vanuit de huidige basis scheidt dat de noodzakelijke voorwaarden om met steeds wisselende deelnemers uit de 15 organisaties in het netwerk samen complexe casussen effectief aan te pakken.*

1 Inleiding

In dit hoofdstuk leest u over de ontwikkeling van veiligheidshuizen en in het bijzonder de actuele ontwikkeling in Gooi en Vechtstreek. De vijf onderzoeksvragen en vier producten (deelrapportages) worden benoemd. Er wordt ook uitgelegd wat een veiligheidshuis is.

1.1 Context, doel, onderzoeksvragen

Ontwikkeling van veiligheidshuizen

Inmiddels 17 jaar na de opening van het eerste Justitie In de Buurt-kantoor (1997) staan de hieruit voortgekomen veiligheidshuizen voor de opdracht zich nogmaals te transformeren. Nadat in 2009 een min of meer landelijk dekkend netwerk van veiligheidshuizen was gerealiseerd gaan deze netwerken van samenwerkende organisaties rondom repressie en preventie van criminaliteit en overlast sinds 2013 weer een nieuwe fase in: de fase van focus op complexe problematiek. En net als in eerdere ontwikkelfasen zal de couleur locale invloed hebben op hoe de veiligheidshuizen uit deze ontwikkeling tevoorschijn komen. In deze rapportage vindt u de neerslag van de evaluatie van Veiligheidshuis Gooi en Vechtstreek uitgevoerd in de periode september 2013 – maart 2014. De bestuurscommissie gaf in 2013 opdracht tot een terugblik waarbij de vertaling naar de huidige doorontwikkeling zo direct mogelijk diende te zijn. Om die reden bestaat de kern van deze evaluatie uit de analyse van vier complexe casussen¹² (in een separate deelrapportage zijn twee ervan uitgebreid beschreven) die gezamenlijk een getrouw beeld geven van VHH Gooi en Vechtstreek anno nu en waaruit lessen worden getrokken in dit hoofdrapport.

Landelijk kader veiligheidshuizen: focus op complexe problematiek

Het veiligheidshuis (in het vervolg ook: VHH) Gooi en Vechtstreek is opgericht in december 2009. Na een valse start onder zoekende ketenmanagers, vond een doorstart plaats in juli 2011 onder de voorganger van de huidige ketenmanager. Hij verrichtte zedingswerk onder de gemeenten en partners; er was eerst (meer) vertrouwen nodig in de nut en noodzaak van het veiligheidshuis. In die periode (en zelfs in 2010) komen we de term 'doorontwikkeling' in beleidstukken al tegen. De eerste opdracht van het veiligheidshuis was toen om zich binnen 1,5 jaar te ontwikkelen tot een integraal VHH: straf, zorg en OOV zijn in die periode gebundeld. Met het aantreden van de huidige ketenmanager per 1 december 2012 werd de doorontwikkeling echt ingezet. Het Landelijk Kader Veiligheidshuizen was in de maak en inmiddels was duidelijk dat van de veiligheidshuizen werd verwacht dat ze zich onder versterkte regie van gemeente(n) dienden te gaan focussen¹³ op complexe problematiek. Onder aanvoering van de ketenmanager werd in Gooi en Vechtstreek de consequentie getrokken dat de grote hoeveelheden casussen waarop in vaste periodieke casuoverleggen werd afgestemd moest gaan plaatsmaken voor kleinere hoeveelheden waarin

¹² Daarnaast zijn vanzelfsprekend ook andere onderzoeksmethoden ingezet, zie hoofdstuk 2.

¹³ Al in 2011 signaleerde het parket (Utrecht, beleidsvoorstel medio 2011) dat in de veiligheidshuizen het gevaar dreigde dat 'productie draaien' te zeer de overhand zou krijgen. Het rekening houden met de visie van partners in de strafmaat is in de jaren vanaf 2011 getracht te integreren in het nieuwe OM-werkproces (ZSM). Al in 2011 gaf het OM aan dat een in te zetten herijking van veiligheidshuizen zou moeten leiden tot een focus op complexe casussen in het veiligheidshuis.

meer ruimte zou komen voor het *op-maat* bespreken. Het VHH blijft daarnaast ook beschikbaar als plek voor partners om elkaar te treffen rondom niet-complexe casussen, maar het zwaartepunt in dit netwerk en de rol van het VHH-personeel wordt verlegd naar de organisatie van de aanpak-op-maat voor complexe casussen. Per casus bezien wie er *echt* nodig zijn voor de aanpak. En alleen nog complexe casussen aanpakken die aan specifieke criteria voldoen. Die VHH-casussen kunnen rekenen op procesregie vanuit het VHH. En er wordt rondom die casussen alleen bij elkaar gekomen als dat voor een effectieve aanpak noodzakelijk is. Dat werd de nieuwe insteek.

Evaluatie

Inmiddels is het tijd geworden om te evalueren wat de resultaten tot dusverre zijn die VHH Gooi en Vechtstreek heeft geboekt de afgelopen jaren, hoe ver de ingezette doorontwikkeling nu is gevorderd en welke lessen getrokken kunnen worden. Bij de start van evaluatie de volgende onderzoeksvragen geformuleerd:

- Welke resultaten zijn er de afgelopen jaren geboekt op het vlak van samenwerking (kwalitatief) en output (kwantitatief) van casusoverleggen?
- Wat heeft het werken in casusoverleggen volgens deelnemers en management de afgelopen jaren opgeleverd?
- Welke ontwikkelingen zijn te zien geweest in de randvoorwaarden voor effectief casusoverleg mandaat, gezamenlijk doel, heldere werkwijze, actiegericht, continuïteit in deelname, informatie voldoende-juist-snel)
- Hoe heeft het draagvlak voor het samenwerken in VHGV zich de afgelopen jaren ontwikkeld?

Vier deelrapporten

De evaluatie heeft geresulteerd in drie rapporten.

- Gooi en Vechtstreek: doorontwikkeling van een veiligheidshuis – deelrapport nazorg ex-gedetineerden (februari 2014)
- Gooi en Vechtstreek: doorontwikkeling van een veiligheidshuis – deelrapport complexe casussen (mei 2014)
- Gooi en Vechtstreek: doorontwikkeling van een veiligheidshuis – managementsummary (mei 2014)
- Gooi en Vechtstreek: doorontwikkeling van een veiligheidshuis – eindrapport evaluatie (mei 2014)

Resultaten van de evaluatie regionale coördinatie nazorg aan ex-gedetineerden waarover eerder separaat is gerapporteerd, zijn ook onderhavige overall rapportage geïntegreerd. Op het thema nazorg wordt in deze rapportage niet specifiek ingegaan. Hiervoor wordt verwezen naar betreffende deelrapportage.

1.2 Wat is 'het veiligheidshuis'?

Als we spreken over 'het veiligheidshuis' wat wordt daar dan mee bedoeld? Rovers (2011) geeft als definitie: *'Een veiligheidshuis is een netwerk van samenwerkende organisaties die hun activiteiten op elkaar afstemmen en/of integreren. Het gaat hierbij om partijen die op enigerlei wijze betrokkenheid hebben bij de repressie of preventie van criminaliteit en overlast en/of de (na-)zorg voor daders of*

slachtoffer. 'Vooropgesteld: het veiligheidshuis is niet een 'organisatie', geen instituut. Het veiligheidshuispersoneel, dus de mensen die werkzaamheden verrichten exclusief gericht op de doelstellingen die de gezamenlijke organisaties binnen de netwerksamenwerking hebben geformuleerd, bestaat in de meeste veiligheidshuizen uit slechts een zeer beperkt aantal personen. In Gooi en Vechtstreek wordt deze kern gevormd door 3 functionarissen. Daarnaast zijn er werkplekken op het veiligheidshuis waar functionarissen van partners (Raad, reclassering, politie) incidenteel (bijvoorbeeld een dag in de week) gebruik van maken. De netwerkpartners, dit zijn er in Gooi en Vechtstreek ruim 15 vormen gezamenlijk onder aansturing van de bestuurscommissie 'het veiligheidshuis'. Niet iedereen werkzaam bij deze organisaties, en ook bijdragend aan het doel van het veiligheidshuis, realiseert zich dat hij of zij zelf onderdeel uitmaakt van 'het veiligheidshuis'.

Een evaluatie van het veiligheidshuis betekent dus dat, naast het werk van het veiligheidshuispersoneel, vooral het werk dat professionals van de organisaties die de krachten bundelen, wordt geëvalueerd. Kan dat werk niet worden afgekaderd? Dit kan zeker wel omdat het werk van 'het veiligheidshuis' wordt gemaakt in gezamenlijk casusoverleg dat tot 2013 langs de lijnen van enkele thema's is georganiseerd. In diverse casusoverleggen wordt de aanpak van casussen afgestemd voor een effectieve aanpak gericht op zowel plegers als slachtoffers binnen de thema's veelplegers, risicojongeren, huiselijk geweld en nazorg voor ex-gedetineerden.

Het veiligheidshuis *is* dus een netwerk van organisaties, het kan niet worden beschouwd als een op zich zelf staande entiteit. Professionals die zelf deel uitmaken van dit netwerk verwijzen echter regelmatig nog naar 'het veiligheidshuis' zonder zich te realiseren dat ze zelf deel uitmaken van 'het veiligheidshuis'. De organisaties gezamenlijk *maken* het veiligheidshuis. Ze *zijn* samen het veiligheidshuis. Een evaluatie van het veiligheidshuis is dan ook niets meer of minder dan het evalueren van *de kwaliteit van samenwerking van die organisaties in casussen* waarover in het veiligheidshuis op enig moment *een aanpak* is afgesproken.

Het veiligheidshuispersoneel heeft tot taak om de werkprocessen, ondersteund door ambassadeurs van de betrokken organisaties en aangestuurd vanuit de bestuurscommissie, samen zo in te richten en uit te voeren dat een effectieve samenwerking optimaal wordt gefaciliteerd. Deze evaluatie gaat primair over de kwaliteit van samenwerking van alle betrokken organisaties, waarbij het werk door de drie functionarissen als onderdeel van de facilitering van deze samenwerking wordt beschouwd.

2 Opzet: werkwijze, methoden, bronnen

In dit hoofdstuk leest u wat voor evaluatie de bestuurscommissie voor ogen had, verantwoording van ingezette methoden en hoe hiermee is geleerd van eerdere evaluaties van veiligheidshuizen.

2.1 Het opzetten van een evaluatie van een veiligheidshuis: eerdere ervaringen

Eerdere onderzoeken laten zien dat het evalueren van de werking van het veiligheidshuis geen sinecure is. Rovers (2011) constateert in zijn overzichtsstudie dat in onderzoeken termen als meerwaarde, succes en effectiviteit in evaluaties vaak worden gebruikt zonder concretisering. Effectiviteit is in een netwerk lastig te meten (zie Hulsen¹⁴ et.al. 2012, par. 2.4) en in veel onderzoeken wordt daarom volstaan met het baseren van oordelen op ideeën die erover bij professionals leven. Daarbij speelt nog eens dat er in veiligheidshuizen vrijwel altijd eenduidigheid ontbreekt over doelen die worden samen worden nagestreefd. Organisaties en professionals brengen in de casuoverleggen hun eigen (organisatie)doelen mee zo blijkt (Hulsen et.al. 2012). Hoewel er niet aan valt te ontkomen in de methoden van onderzoek deels gebruik te maken van interviews en vragenlijsten is getracht in deze evaluatie zoveel mogelijk concretisering aan te brengen door bevindingen op te bouwen vanuit concrete casuïstiek. Die zijn omwille van leesbaarheid en omvang van dit rapport in een aparte deelrapportage uitgebreid beschreven. Verder wordt met deze analyse en rapportage zoveel mogelijk tegemoet gekomen aan de opmerkingen van leden van de bestuurscommissie hierover¹⁵. Het dient een *light evaluatie* te zijn, onderzoek *gericht op actie* waarbij er zoveel mogelijk vragen worden beantwoord over het *sluiten van de keten*, over eventuele *zwakke schakels in de samenwerking* van organisaties, en over het organiseren van *doorzettingsmacht*.

2.2 Methoden van onderzoek

De gevraagde actiegerichtte evaluatie is uitgevoerd door naast het verzamelen en analyseren van informatie ook tijdens dit traject veel feedback te geven op werkwijze en de gewenste doorontwikkeling. Onderzoek en begeleiding hand in hand maar wel als strikt onderscheiden rollen om enige sympathy bias in de uitvoering van de evaluatie geen kans te geven. De volgende onderzoeksmethoden zijn ingezet:

- Documentanalyse

Jaarplannen, werkplannen, evaluaties, jaarrapportages, memo's, beschrijvingen werkproces en notulen van partneroverleg, bestuurscommissie en pilots (onder meer Top-X) geanalyseerd.

- Vragenlijst deelnemers casuoverleg

De respons was op persoonsniveau matig (36%: 15 van de 42) en op organisatieniveau (67%: 12 van de 18) goed (zie bijlage). Vanwege vertegenwoordiging van vrijwel alle kernpartners, vrij brede spreiding over organisaties en de plenaire bespreking van resultaten als check kunnen resultaten als indicatief voor de gehele groep worden beschouwd.

- Interviews

---

¹⁴ Bron: Hulsen, H. et.al. Aandacht voor het eigen spoor: de evaluatie en versterking van het casuoverleg huiselijk geweld. Avans, 's-Hertogenbosch, 2012.

¹⁵ Zie Verslag vergadering bestuurscommissie dd. 24 september 2013.

In totaal zijn 27 interviews (deels face-to-face deels telefonisch) afgenomen met 22 personen (zie overzicht in bijlage).

■ Casusanalyse

De kern van de evaluatie bestaat uit de analyse van 4 zorgvuldig geselecteerde casussen. Bronnen zijn de uitgebreide digitale dossiers en interviews met 3 tot 5 professionals per casus. De casussen voldoen aan de nieuwe criteria waarmee het VHH *nieuwe stijl* vanaf de overgangperiode 2013-2014 begint te werken en vormen gezamenlijk een representatief beeld van de complexe casuïstiek die vanaf deze periode tot de kern van het veiligheidshuis behoort. Er zijn in afstemming met het veiligheidshuispersoneel twee casussen geselecteerd die als successtory beschouwd worden en twee waar flinke knelpunten de boventoon voerden. Verder is ook gezorgd voor vertegenwoordiging van uiteenlopende problematiek: veelplegers, huiselijk geweld, nazorg en jeugd. Persoonskenmerken lopen uiteen: mannen en een vrouw als pleger; (jonge) kinderen en volwassenen als slachtoffer, zowel een delinquente tiener als plegers van 40+; en diverse etnisch-culturele achtergronden komen erin voor.¹⁶ Een itemlist (zie bijlage) was richtinggevend voor de interviews. Door de scherpe en directe wijze van interviewen en het mondeling direct terugleggen van een voorlopige analyse is beoogd om al tijdens het verloop van de evaluatie direct feedback te geven aan de betreffende professionals tijdens het interview. Dit pastte binnen de door opdrachtgever gewenste actiegerichte wijze van evalueren. En het betekent ook dat de meeste lijnen in de analyse direct zijn gedeeld met professionals. In het *deelrapport complexe casussen* is een uitgebreide beschrijving van twee casussen opgenomen.

■ Participerende observatie (casus)overleg

De onderzoeker heeft de doorontwikkeling in de periode september 2013 tot april 2014 op de voet gevolgd door deelname aan vergaderingen van partneroverleg, casusoverleg en veelvuldige gesprekken met het veiligheidshuispersoneel tijdens het verloop van de evaluatie.

---

¹⁶ Onder deze werkwijze ligt een door onderzoeker, ketenmanager en adviseur (Bureau RVS) getekende geheimhoudingsverklaring. In interviews was het noemen van namen ten aanzien van de casussen niet nodig doordat de ketenmanager als tussenpersoon de beoogde respondenten informeerde over dit onderzoeksdeel en aan hen vooraf de persoonsgegevens verstreekte ten aanzien van casussen.

3 Output van samenwerken in het veiligheidshuis: de cijfers

3.1 Ontwikkeling output: overzicht in cijfers

Een van de onderzoeksvragen betreft het cijfermatig in kaart brengen van de output van samenwerking in het veiligheidshuis. De afgelopen jaren is het werk georganiseerd rondom casusoverleggen gericht op jeugd, veelplegers, huiselijk geweld en nazorg ex-gedetineerden. We presenteren in dit hoofdstuk in het kort de cijfers van de afgelopen jaren. Omdat de opzet van de evaluatie sterk kwalitatief gericht is geweest en er geen verdiepende analyse is uitgevoerd op de beschikbare registratiegegevens worden deze cijfers hier steeds slechts beknopt toegelicht.

We zien dat binnen elk thema een afstemmingsoverleg op casussen tot 2013 de kern vormde. In deze overleggen wordt in vrij groot tempo rondom grote aantallen incidenten afgestemd en afgesproken van wie actie nodig is. Deze overleggen zijn *incidentgericht* opgezet en vinden plaats onder voorzitterschap van de meest betrokken ketenpartners: Raad of OM bij het justitieel casusoverleg (JCO) en het Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld (ASHG) bij het screeningsoverleg gericht op casussen huiselijk geweld. Een strafbaar feit of incident is de reden voor agendering en bespreking. Daarnaast is er voor elk thema een overleg dat meer gericht is op het bespreking van de inhoud van de gewenste aanpak. Meer daadwerkelijk *persoonsgericht* en soms specifiek bedoeld als overleg waarin casussen terecht komen die worden opgeschaald vanuit voornoemd afstemmingsoverleg omdat de problematiek te complex of hardnekkig is. In die meer inhoudelijk gerichte overleggen neemt het VHH het voortouw en verzorgt het voorzitterschap. We presenteren hierna cijfers van de overleggen die langere tijd in het veiligheidshuis functioneerden. Tussen de tabellen door verwijzen we incidenteel naar andere afstemmingsoverleggen waarin de rol van het veiligheidshuis beperkter was.

Thema Jeugd

Tabel 1: Output jeugdoverleg: aantallen besproken minderjarigen naar gemeente (2011-2013)

Gemeente	2011 (okt-dec)	2012 (jan-dec)	2013 (jan-dec)
	Besproken	Besproken	Besproken
Blaricum	0	1	4
Bussum	1	6	6
Hilversum	16	38	25
Huizen	4	22	18
Laren	0	2	2
Muiden	0	1	3
Naarden	1	5	3
Overig	1	2	4
Weesp	4	5	3
Wijdemeren	0	5	0
Totaal	okt – dec '11: 27	jan – dec '12: 87	jan – dec '13: 68

In tabel 1 zijn de aantallen in casusoverleg besproken jeugdigen (risicojeugd en jeugdige veelplegers) weergegeven uitgesplitst per gemeente. We zien dat de afgelopen twee jaar de hoeveelheid casussen in de casusoverleggen jeugd niet al te zeer verschilde: er is een lichte daling te zien van 87 naar 68 casussen als we 2012 en 2013 vergelijken. In startjaar 2011 werden er in het laatste kwartaal 27 jeugdigen besproken. We zien dat de grootste gemeente Hilversum tussen een derde en de helft van het aantal besproken jeugdigen zit. Huizen zit op ongeveer een kwart van het totaal. Het jeugdoverleg (casusoverleg risicojeugd / jeugdige veelplegers) is vanwege de doorontwikkeling naar de bespreking van casuïstiek die aan de nieuwe VHH criteria voldoet in 2013 afgebouwd. Eind maart 2014 is de laatste sessie geweest, waarin voor alle jeugdigen op de lijst van het VHH op basis van de problematiek is bepaald welke in aanmerking komen voor een aanpak via het VHH op basis van de nieuwe criteria. Het grootste deel (niet-complex) is, voorzien van een advies over een reguliere aanpak, verwezen naar de desbetreffende gemeente. Naast deze door het VHH gestuurde overleggen is het veiligheidshuis de afgelopen jaren ook gebruikt als vergaderlocatie voor het *afstemmingsoverleg* JCO (Justitieel casusoverleg) waarin minderjarige verdachten werden besproken (2011: 617; 2012: 597). In totaal 12 minderjarigen¹⁷ werden in 2013 volgens de nieuwe werkwijze in Casus-op-Maat overleg besproken en voorzien van een aanpak.

Thema Veelplegers

In het veelplegeroverleg werden personen besproken die voldoen aan het landelijke criterium: minimaal 10 bewezen delicten waarvan tenminste 1 recent delict in het afgelopen jaar. Bij de keuze om veelplegers te bespreken werd vanaf 2013 rekening gehouden met de in de regionale veiligheidsstrategie van Midden-Nederland geformuleerde prioriteiten.

Tabel 2: Cijfers veelplegers: aantallen bekende en besproken¹⁸ veelplegers naar gemeente (2011-2013)

Gemeente	2011		2012		2013	
	Bekend	Besproken	Bekend	Besproken	Bekend	Besproken
Blaricum	1	1	1	1	nb	0
Bussum	13	0	7	2	nb	3
Hilversum	76	14	80	42	nb	42
Huizen	16	4	9	4	nb	6
Laren	1	0	0	0	nb	1
Muiden	2	0	1	1	nb	1
Naarden	3	2	3	0	nb	1
Overig	22	0	2	7	nb	2
Weesp	6	3	6	2	nb	7
Wijdmeren	5	1	5	2	nb	1
Totaal	147	25	131	61	nb	64

¹⁷ Dit waren jongeren uit Huizen (5), Weesp (4), Hilversum (2) en Wijdmeren (1).

¹⁸ Dit betreft de aantallen veelplegers volgens opgave van het Openbaar Ministerie. Cijfers voor 2013 waren nog niet beschikbaar.

We zien dat het aantal besproken veelplegers is toegenomen: van 25 in 2011 naar respectievelijk 61 (2012) en 68 (2013). Het veelplegeroverleg werd voorgezeten door de procesmanager van het veiligheidshuis. Het VHH neemt na de doorontwikkeling het gedeelte van de casussen voor zijn rekening die voldoen aan de criteria voor complexe problematiek. Begin 2014 is vanuit de politie een nieuwe coördinator Veelplegers benoemd. Het is nog niet bekend of en in welke vorm het veelplegeroverleg na de doorontwikkeling wordt voortgezet.

Thema Huiselijk geweld

Tussen 2010 en 2012 werden in het VHH alle incidenten huiselijk geweld in wekelijks casusoverleg besproken dat werd voorgezeten door het ASHG. De aantallen lagen rond de 1000 per jaar (2010: 1236, 2011: 919, 2012: 881, 2013: 1014) hetgeen betekende dat er in casusoverleg gemiddeld 13 casussen per uur de revue passeerden: in een 1,5 uur tijd durend overleg dus bijna 20 casussen. Voor die incidenten werd tussen deelnemende organisaties afgesproken wie het voortouw in de aanpak neemt. De huidige ketenmanager startte eind 2012 direct met implementatie van een nieuw werkproces waarbij dit overleg werd gesplitst. In het *screeningsoverleg* (gericht op afstemming) werd voortgegaan met het bespreken van incidenten onder voorzitterschap van het ASHG, terwijl het VHH zich in het *scenario-overleg* ging focussen op de complexe casussen waar ook justitiepartners nodig zijn. Eigenlijk was dit begin 2013 de vroege start van de doorontwikkeling die inmiddels begin 2014 over alle thema's heen heeft gezorgd voor een nieuwe focus van het veiligheidshuis. Omdat het screeningsoverleg huiselijk geweld een casusoverleg is onder verantwoordelijkheid van het ASHG volstaan we hier met voornoemde jaarcijfers. In 2013 zijn onder voorzitterschap van het veiligheidshuis in scenario-overleg in totaal 30 casussen (met 56 personen) huiselijk geweld besproken en van een aanpak voorzien.

Nazorg ex-gedetineerden: cijfers uitstroom en caseload¹⁹

We kijken op twee manieren naar outputcijfers nazorg:

- *Uitstroom* van ex-gedetineerden (2013 versus 2012)
- *Caseload* nazorg ex-gedetineerden (2013)²⁰

De *uitstroom* betreft alle personen die in een jaar zijn uitgestroomd uit een penitentiaire inrichting. De *caseload* betreft alle casussen waarin coördinatietaken zijn uitgevoerd. In de tabel de cijfers naar gemeente.

De uitstroom is in 2013 met 261 personen vrijwel gelijk aan het voorafgaande jaar 2012 (258). Ter vergelijking: in 2010 was de uitstroom 239 en in 2011 was deze 285. De caseload ligt in 2013 op in totaal 325 casussen. Overigens kan het vrij grote verschil tussen uitstroom en caseload deels worden verklaard uit het feit dat personen zonder vaste woon- of verblijfplaats niet in de landelijke uitstroomcijfers zijn opgenomen²¹. Bij de interpretatie van de caseload dienen we te bedenken dat het in ongeveer 12% van deze casussen gaat om personen die in 2013 vaker dan eenmaal

---

¹⁹ Deze cijfers betreffen de voorlopige cijfers van begin 2014 en wijken enigszins af van de definitieve cijfers in de jaarrapportage.

²⁰ Er zijn geen cijfers opgenomen met betrekking tot de caseload in 2012 en eerder omdat de registratie dit niet toelaat.

²¹ Dit betreft 36 personen in 2013.

gedetineerd zijn geweest en waarbij dus op verschillende momenten in het jaar inzet is gevraagd. Iets meer dan de helft komt voor rekening van de gemeente Hilversum. Bussum en Huizen zijn in omvang gemeenten nummer twee en drie. Voor andere gemeenten liggen de aantallen lager.

Tabel 3: Cijfers caseload en uitstroom ex-gedetineerden naar gemeente (2012 en 2013)

Gemeente	Caseload ¹⁹		Uitstroom ¹⁹			
	2013		2013		2012	
	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage
Blaricum	1	<1	2	1	4	2
Bussum	45	14	28	11	29	11
Hilversum	177	55	159	61	144	56
Huizen	35	11	33	13	38	15
Laren	6	2	1	<1	5	2
Muiden	2	1	4	2	6	2
Naarden	11	3	8	3	5	2
Overig	11	3	-	-	-	-
Weesp	27	8	20	8	16	6
Wijdemeren	10	3	6	2	11	4
Totaal	325	100	261	100	258	100

NB: Voor zowel Blaricum als Muiden geldt dat de caseload lager is dan de uitstroom. Mogelijke oorzaak is een registratieverschil tussen systeem DPAN (uitstroom) en de eigen veiligheidshuis registratie (caseload). Het veiligheidshuis registreert steeds de *feitelijke* verblijfplaats. Caseload kan verder lichte vertekening geven doordat incidenteel door MMD-ers uitstromers niet worden geregistreerd.

Overig

Naast casusoverleggen in de genoemde thema's zijn er de afgelopen jaren verschillende tijdelijke overleggen gevormd voor de aanpak van specifieke gebieds- of groepsgerichte problematiek. Ook is voor reguliere overleggen soms enige tijd gebruik gemaakt van het veiligheidshuis als vergaderlocatie waarbij in wisselende mate ook een beroep werd gedaan op facilitering en ondersteuning (informatievoorziening, voorzitterschap en agendering). Gedurende een periode zijn bijvoorbeeld (onder voorzitterschap van de Raad) netwerk- en trajectberaden in het veiligheidshuis georganiseerd: in 2012 zijn 11 jongeren (soms meermaals) besproken. In 2012 heeft het Fenomeenoverleg plaatsgevonden, gericht op de aanpak van zo'n 12 dakloze alcoholisten.

Medio 2013 is in het kader van de doorontwikkeling gestart met de pilot Top-X. Samen met de gemeenten Huizen en Wijdemeren en partners zijn tussen juli en december 2013 (dus in een half jaar) 2 brede PGA-lijsten opgesteld (waarvan de top-X deel uitmaakt) en zijn 21 aangemelde personen besproken en van een aanpak voorzien. Deze pilot vormde de opmaat voor de doorontwikkeling waarop in navolgende hoofdstukken uitgebreid wordt ingegaan.

4 Doorontwikkeling naar een veiligheidshuis *nieuwe stijl*: van themagericht naar casusgericht

In dit hoofdstuk leest u hoe (en in welke context) de doorontwikkeling van VHH Gooi en Vechtstreek is verlopen. De ontwikkeling van nieuwe criteria en de nieuwe werkwijze worden beschreven en geëvalueerd.

4.1 Landelijk kader veiligheidshuizen

Startpunt van de doorontwikkeling is het landelijk kader Veiligheidshuizen. De nieuwe richting voor veiligheidshuizen werd hierin begin 2013 gewezen: focus op complexe problematiek en regie sterker bij gemeenten. De langverwachte Toolbox Veiligheidshuizen werd daarna opgeleverd. Deze blijkt vooral als denkkader bruikbaar, maar biedt op enkele belangrijke vlakken (privacy, rendementmetingen) nog geen direct toepasbare instrumenten. Hier worden nu en in de nabije toekomst nog flinke inspanningen verwacht van keten- en procesmanagers van de veiligheidshuizen.

4.2 Kern van de doorontwikkeling VHH Gooi en Vechtstreek

De beoogde verandering in het VHH kunnen in een notedop als volgt worden beschreven. Tot 2013 ging het grotendeels om afstemming op de aanpak in veel casussen, waarbij de inhoud en keuze van interventies nog grotendeels bij de partners lag. Vanaf 2014 staat het gezamenlijk bepalen van de inhoud van de aanpak inclusief de keuze van interventies voorop in casus-op-maat overleggen.

De afgelopen jaren werden per thema periodiek afgestemd op een grote hoeveelheid casussen. In min of meer vaste samenstelling werden veel (10 tot 20) casussen besproken. In het VHH nieuwe stijl gaat dit vanaf 2014 anders. De veranderingen op een rij:

- Geen 10 minuten²², maar 30 tot 60 minuten per casus;
- Alleen complexe casussen waar straf en zorg *moeten* samenwerken;
- Alleen professionals aan tafel nodig voor de aanpak;
- Bij elke casus wordt de overweging gemaakt of het zinvol is de cliënt aan tafel uit te nodigen;
- Geen vast vergaderritme, maar bijeen komen op het moment en zo vaak als dat het nodig is.

Wat niet verandert: de procesmanager zit voor, stuurt en volgt het proces. Maar deze procesmanager krijgt, omdat de inhoud nu nadrukkelijk samen bepaald wordt, een steviger rol. In dit hoofdstuk volgt een analyse van de stappen die organisaties hierin onder aanvoering van en begeleid door het veiligheidshuispersoneel hebben gezet.

4.3 Beschrijving doorontwikkeling: de criteria, pilot Top-X, triage

Zogenaemde 'brede PGA-lijsten' kristalliseren zich in de loop van 2013 onder verschillende benamingen (ook o.m. 'brede Top-X lijsten', 'groslijsten') uit als centraal uitgangspunt voor selectie van casuïstiek in het veiligheidshuis. Hoewel de pilot aanvankelijk als doel had om een nieuw

---

²² Onderzoek van Melody Barlage (2013) op basis van n=26 laat zien dat per uur respectievelijk 6 (Veelplegers), 8 (Jeugd) en 13 (Huiselijk geweld) casussen worden besproken. Het screeningsoverleg vindt plaats in het VHH, maar wordt aangestuurd en voorgezeten door het ASHG en is formeel geen VHH-overleg. Is daarom ook niet in de berekening meegenomen.

werkproces voor selectie van VHH-casussen (de 'Top-X') te ontwikkelen groeit het in de praktijk voor de gemeenten Huizen en Wijdmeren uit tot gezamenlijke formulering van de brede PGA²³-lijsten waarop alle personen worden geplaatst waarover binnen een gemeente zorgen zijn in relatie tot overlast en criminaliteit. De Top-X is eigenlijk slechts een beperkte deelverzameling van genoemde 'brede PGA-lijsten'. Maar in de praktijk bleek het in de pilot nodig eerst deze bredere lijsten op te stellen om uiteindelijk de 'klanten' voor het veiligheidshuis eruit te kunnen filteren. De overige deelverzamelingen vergen een reguliere aanpak door de gemeente (met een of meer partners uit óf zorg óf strafketen) dan wel door het RIEC (Regionaal Informatie en Expertisecentrum van politie, is gericht op zware georganiseerde criminaliteit) en partners.

In de praktijk ligt in de pilot het initiatief sterk bij het VHH, en dit wordt vertaald in een werkproces VHH waarin de sterke rol (en ook veel werk) voor het VHH is weggelegd. Het initiatief voor opstelling van nieuwe groslijsten met namen zou echter wel bij gemeenten dienen te liggen werd vastgesteld. Tijdens de pilot top-X zijn twijfels gerezen over de privacy-aspecten van de vorming van de brede PGA-lijsten: het privacyconvenant van het VHH is er ook niet op van toepassing. Om de vaart erin te houden en gemeenten op weg te helpen, is het veiligheidshuis in de pilot begonnen met het screenen van de bestaande (en van de recent afgesloten) caseload. Dit vanuit de verwachting dat dan al een groot deel van de PGA- en Top-X-lijst van gemeenten zou worden opgebouwd.

Doordat het VHH het initiatief nam en ook beschikt over de meeste expertise is de druk op het VHH het afgelopen half jaar groot geweest. Keten- en procesmanager wilden stappen blijven zetten. En hoewel de werkinstructie spreekt van een 'Gemeentelijke Top-X-lijst' ontbraken er in de eerste versies van de werkinstructie heldere kaders voor de op te stellen 'brede PGA-lijsten'. Er is echter niet afgewacht en voortvarend zijn lijsten opgesteld voor de twee pilotgemeenten. Dit is te verklaren uit het feit dat de pilots aanvankelijk bedoeld waren om de kaders van casuïstiek voor het veiligheidshuis te bepalen. In de praktijk werden kaders voor veiligheidshuis overstijgende casuïstiek ook in de pilot besproken. De afschalingscriteria van veiligheidshuis naar lokaal (reguliere aanpak) zijn ook (zie bijlage), maar deze volstaan niet voor het opstellen van brede PGA-lijsten. Verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij gemeenten, maar niet elke gemeente in de regio heeft er behoefte aan om te werken vanuit zulke brede lijsten.²⁴ Er zal sowieso gewacht moet worden tot dat het design van het Sociaal Domein is uitgekristalliseerd. Tot dat moment is nog niet goed duidelijk wat de routing dient te zijn voor VHH-casussen die worden afgeschaald omdat ze niet langer voldoen aan de VHH-criteria.

Verantwoordelijkheid bij gemeenten

De actiegerichte opstelling vanuit het VHH wordt gewaardeerd (zie ook hoofdstuk 6) en heeft als concreet resultaat dat er in vrij korte tijd een uitwerkt nieuw werkproces ligt dat maart 2013

---

²³ PGA staat voor probleem gestuurde aanpak en is een term die met name door politie veel wordt gehanteerd.

²⁴ In het kader van deze evaluatie is niet nagegaan wat de stand van zaken, c.q. het beoogde proces is om betreffende brede lijsten per gemeente op te stellen. Gezien de stand van zaken met betrekking tot ontwikkelingen in het Sociaal Domein is het denkbaar dat pas in de loop van 2014 hierover meer duidelijk wordt.

goedkeuring kreeg van het partneroverleg. Het is echter de vraag of in deze werkwijze in voldoende mate de gemeentelijke verantwoordelijkheid is benadrukt voor casuïstiek die eerder wel, en nu niet meer in beheer van het veiligheidshuis wordt aangepakt.

Naar nieuwe criteria en een nieuw werkproces

We kunnen (op basis van interviews, observatie/participatie van vergaderingen, documentanalyse) stellen dat Gooi en Vechtstreek aangevoerd door de ketenmanager voortvarend de nieuwe richting van het veiligheidshuis concreet heeft vertaald. In de loop van 2013 zijn nieuwe criteria ontwikkeld (ondersteund door Bureau RVS) waarbij het partneroverleg als belangrijkste gremium voor afstemming met de betrokken organisaties is gebruikt. Het valt op dat in de vergaderingen²⁵ organisaties zich zonder uitzondering constructief opstellen in dit proces. De opkomst is doorgaans hoog (circa 15 organisaties vertegenwoordigd) en de discussies relevant. Er worden veel inspanningen geleverd vanuit het VHH om partners te verleiden over nieuwe criteria en het resulterende nieuwe werkproces mee te denken. In de pilot Top X zijn samen met gemeenten en partners de criteria uitgewerkt. Het proces om te komen tot nieuwe criteria is in zoverre succesvol te noemen dat uit interviews naar voren komt dat ze inhoudelijk breed worden ondersteund. Partners zijn het zonder uitzondering erover eens dat voor bespreking in het VHH eerst dient te worden voldaan aan de ingangscriteria bestaand uit vijf onderdelen (zie verderop in deze paragraaf en in de bijlage).

Een kanttekening ten aanzien van het (werk)proces betreft de gehanteerde terminologie. Bij partners is er soms onduidelijkheid wat wordt bedoeld met termen als 'de Top X-criteria', 'VHH-criteria', 'Casus op Maat', 'veldaanmeldingen', 'lokale behandeling' en 'RIEC'. In het veranderingsproces vallen drie zaken op.

- Allereerst wordt vanuit het veiligheidshuis getracht zoveel mogelijk met betrokkenen op alle niveaus in het netwerk dat *samen* het veiligheidshuis *vormt* te communiceren over stappen in de doorontwikkeling. We zien dat dit als positief gevolg heeft dat er sterk commitment en waardering van partners (uitvoerend en middenkader niveau) is voor deze actiegerichte werkwijze en 'doe-mentaliteit'.
- Ten tweede valt ook op dat de veelvuldige communicatie gepaard gaat met (soms op nuances) verschillende boodschappen hetgeen soms leidt tot onduidelijkheid. Sommige deelnemers kunnen hierdoor het proces niet goed volgen. En er is het risico dat op bestuurlijk niveau soms vooral het voortdurend *veranderen* wordt gezien.
- Een derde punt dat met voorgaande twee samenhangt is het feit dat de huidige criteria nog niet geheel zijn 'uitontwikkeld'. Door de partners zo goed mogelijk van het proces op de hoogte te houden is het niet te voorkomen dat ze dus ook geconfronteerd worden met voor een deel onzekerheidsfactoren. Het gebruiken van pakkende, aansprekende en eenduidige terminologie kan in de toekomst hierbij wellicht helpen.

---

²⁵ Het gaat om de tweede helft van 2013 en begin 2014.

Het VHH nieuwe stijl

De nieuwe werkwijze in het kort. Er zijn straks nog 2 soorten overleggen en 3 categorieën casussen. De 2 twee soorten overleggen zijn vanaf 2014:

- Triage: met enkele (circa 4) vaste specialisten bepalen of een casus voldoet aan VHH-criteria.
- Casus-op-Maat: met professionals die noodzakelijk zijn voor de aanpak uitgebreid inhoud van problematiek bespreken, aanpak samen vormgeven, interventies samen bepalen en volgen.

De wijze waarop triage wordt uitgevoerd is ten tijde van de evaluatie nog niet helemaal uitgekristalliseerd, maar het lijkt erop dat er alleen middels overleg wordt bepaald of een casus in het veiligheidshuis hoort als dit onvoldoende duidelijk is op basis van de informatie van de aanmelder. In eerst versies van het werkproces is dit nog niet benadrukt. Voor het beeld/profiel dat partners hebben van het VHH is het wel belangrijk hierover duidelijk te zijn²⁶. Bij aanbrengen van een casus in het VHH wordt een Aanmeldingsformulier ingevuld door de aanleverende partner. Hierop wordt informatie gevraagd die nodig is voor triage. Op de eerste versies van het formulier was nog niet een bondige versie van criteria te lezen.

Het Casus-op-Maat overleg wordt gevoerd met alleen die professionals die nodig zijn voor de aanpak. Professionals die de personen in zorg hebben of op een andere manier al goed kennen vanuit persoonlijk contact zijn als eerste nodig. Op basis van de casusanalyse kan worden gesteld dat betrokkenheid van juist deze professionals cruciaal is. Zonder hen is een aanpak veelal gedoemd te mislukken en is bijeen komen voor overleg doorgaans weinig effectief. In het werkproces was aanvankelijk nog niet duidelijk gesteld dat personen gevraagd voor COM-overleg ruimte in hun agenda vrij dienen te maken en dat geen sprake is van een vrijblijvende uitnodiging. Lopende het onderzoek is een brief opgesteld voor deelnemers waarin dit is opgenomen.

De 3 manieren waarop casussen in het veiligheidshuis *nieuwe stijl* terecht kunnen komen:

- Top-X

Gemeenten leveren casussen aan waarvan ze vinden dat deze in het VHH dienen te worden behandeld. Het VHH toetst aan de VHH-criteria en bepaalt op basis daarvan of een Top-X-er in behandeling wordt genomen. Let op: het is van belang dat in het taalgebruik per gemeente helder is of het feit dat iemand op 'de Top-X van gemeente Y' staat betekent dat deze *du*s in het VHH wordt aangepakt (Top X als paraplu-term is dan voorbehouden aan VHH). Of dat een gemeente in eigen beheer een Top-X op opstelt die breder is en waarvan *slechts een deel* daadwerkelijk in het VHH wordt behandeld. Voor eenduidig taalgebruik is het raadzaam expliciet vast te stellen dat de term Top-X is voorbehouden aan casussen in het VHH. Daarmee zou ook worden aangesloten op de werkwijze elders in Midden-Nederland.

- Huiselijk geweld

Voor zover niet op de Top-X worden complexe casussen huiselijk geweld via het ASHG (straks AMHK) ingebracht in het VHH.

- Veldaanmeldingen

---

²⁶ Het processchema dat is ontwikkeld laat meer schijven zien dan nodig. Van '5. Beslissen over aanmelding naar veiligheidshuis?' kan een rechtstreekse verbinding gemaakt worden met 9 'Beoordelen en routeren aanmelding' als er met het aanmeldingsformulier na intake voldoende informatie beschikbaar is.

Ook buiten de gemeentelijke Top-X kunnen alle partners in het samenwerkingsverband een casus in het VHH aanbrengen als ze denken dat deze aan de criteria voldoet.

Criteria en weging ('triage') nader beschouwd

Ten tijde van het schrijven van dit evaluatierapport zijn vijf criteria geformuleerd, ze zijn hieronder *verkort* weergegeven (voor de uitgeschreven versie zie bijlage):

- Multiproblem/complexiteit conform de definitie van het Landelijk Kader Veiligheidshuizen?²⁷
- Lokaal voldoende mee gedaan (bv. lokaal zorgoverleg of lokaal OOV + politie)?
- Is er actualiteit?
- Is partner uit strafketen benodigd gelet op o.a. redelijk actuele (dreigende) strafbare feiten & zijn er wel zorgpartners bij nodig?
→ dus ligt oplossing in een verbinding zorg en straf/dwang?
- Voldoende (essentiële) informatie al beschikbaar voor op maat bespreking?

We gaan in op het triageteam, op de ervaringen met weging tot dusverre en gaan daarna inhoudelijk op de criteria in.

Triageteam

Het is eerst van belang vast te stellen dat de criteria inhoudelijk breed worden ondersteund. Het is gelukt om dit onderdeel van de doorontwikkeling samen met de partners te volbrengen. De eerste stap in het werkproces is weging. Dit vindt plaats in een nog in te stellen *lean en mean* triageteam²⁸. In het partneroverleg is aangegeven dat in deze ploeg bij voorkeur (naast VHH) een interventiespecialist van politie, Openbaar Ministerie en vertegenwoordigers van een zorgorganisatie en van de GGZ-zorg (b.v. vertegenwoordiger ACT-team) zitting heeft (totaal vijf personen dus). Als taken van het triageteam worden genoemd 'het afwegen en routeren van nieuwe aanmeldingen'. Omdat BJZ vaak een belangrijke schakel blijkt te zijn in de aanpak (ze hebben vaak casusregie) en het feit dat de rol van BJZ uit de casusanalyse vaak cruciaal is lijkt er een noodzaak om de verbinding van VHH met BJZ verder te versterken. Gezien de bijzondere status die aan huiselijk geweld casuïstiek wordt toegekend in het werkproces en de aanstaande vorming van

---

²⁷ Complexe meervoudige problematiek conform de definitie van het Landelijk Kader Veiligheidshuizen:

Er is sprake van meerdere problemen op meer dan één leefgebied, die (kunnen) leiden tot crimineel en/of overlastgevend gedrag of verder afglijden;

en

- Samenwerking tussen meerdere ketens (minimaal dwang en drang) is nodig voor effectieve aanpak; in reguliere samenwerking binnen één keten niet mogelijk om deze problematiek effectief aan te pakken;

en

- De multiproblematiek wordt beïnvloed door en heeft impact op het (gezins)systeem en/of de directe leefomgeving (of dat wordt verwacht);

of

Er is sprake van ernstige lokale of gebiedsgebonden veiligheidsproblematiek, die (tijdelijk) vraagt om een ketenoverstijgende aanpak in het veiligheidshuis.

²⁸ Let wel: diverse betrokkenen geven aan dat dit team niet een nieuw op te tuigen 'casusoverleg' dient te gaan vormen. Als dit juridisch houdbaar is komt de kleine weegploeg alleen bij elkaar indien er twijfel is over toepassing van de VHH-criteria bij keten-/procesmanager en/of betrokken professionals.

het AMHK is het wellicht raadzaam tijdig (voor de operationele start van het AMHK) iemand uit het AMHK aan het triageteam toe te voegen.

De huidige formulering maakt nog niet duidelijk of *alle* criteria van toepassing dienen te zijn voor bespreking. Er is hierin goed geluisterd naar de behoefte bij partners om de criteria niet 'dicht te timmeren'. Het triageteam houdt hierdoor straks mogelijkheden om urgente casussen waarin een of meer criteria niet van toepassing zijn, toch met procesregie van het VHH aan te gaan pakken. Mede gezien deze speelruimte is het wel nodig dat voor alle casussen de weging expliciet wordt vastgelegd *per criterium*, om goed duidelijk te kunnen maken op basis waarvan een casus is aangenomen. Hiertoe is inmiddels een 'triageformulier' ontworpen.

Om bruikbaarheid van de criteria voor de praktijk te beoordelen kijken we kort naar de ervaringen ermee bij de routingssessies. Betrokkenen wijzen op drie punten:

- Bij de weging van casussen is er soms verschillend geoordeeld of in een casus sprake is van een zorgelijke situatie;
- De motivatie te gaan samenwerken met partners uit een andere keten loopt uiteen;
- In het nabije verleden bleken partners de afspraak om bij vastlopen alsnog/wederom te escaleren naar het veiligheidshuis structureel niet te zijn nagekomen.

Opmerkelijk is dat geen van de drie genoemde evaluatiepunten *rechtstreeks* in verband kan worden gebracht met een gehanteerd criterium. Het is nodig dat de criteria zo concreet mogelijk geformuleerd worden en dat de weging systematisch per criterium wordt uitgevoerd.

Aanmeldformulier

Het VHH heeft voor triage een aanmeldformulier ontworpen. In de huidige versie van dit formulier valt op dat criteria op basis hiervan soms verschillend geïnterpreteerd kunnen worden (in de bijlage zijn enkele aandachtspunten opgenomen).

Criteria

Om richting te geven aan de operationalisatie volgt een analyse van de huidige criteria aan de hand van de verschillende bronnen in deze evaluatie. We zien dat de criteria bestaan uit vier inhoudelijke criteria (a t/m d) en een procescriterium (e). Om te behoren tot de doelgroep van het VHH moet worden voldaan aan a t/m d. Voordat tot bespreking kan worden overgegaan moet criterium e zijn voldaan. In het algemeen sluiten de criteria goed aan bij de richting van de beoogde doorontwikkeling en worden (zoals eerder gesteld) uitdrukkelijk ondersteund door deelnemende partners.

Ad a. Complexe problematiek

Het is begrijpelijk dat voor bepaling of sprake is van complexe problematiek (ad a.) naar de definitie van het landelijk kader wordt verwezen. Die definitie is echter wijdlopig en overlapt deels met de overige criteria van VHH Gooi en Vechtstreek.

- De definitie van complexe meervoudige problematiek uit het Landelijk Kader Veiligheidshuizen waarnaar het veiligheidshuis verwijst bestaat uit vier elementen (zie bijlage). Op basis van de casusanalyse kan de vraag worden gesteld of het eerste element voor beoordeling van *complexiteit* ('meer dan een leefgebied') in voldoende mate de lading van te selecteren casuïstiek dekt. In ieder geval is nadere specificatie van de bedoelde leefgebieden noodzakelijk (uitgaand van verdeling in 5 of bijvoorbeeld 10 leefgebieden?). Gesteld dat het gaat om de vijf leefgebieden thuis/gezin/sociaal, werk/inkomen, vrije tijd, gezondheid/verslaving, huisvesting wordt criterium a. beter hanteerbaar. Het is (zeker als voor een groter aantal te onderscheiden leefgebieden wordt gekozen) op basis van de zwaarte van beoogde casussen (zie de zwaarte van de vier casussen in de casusanalyse) de vraag of het criterium niet dient te worden aangepast in 'problemen op >= 3 leefgebieden'.
- Vanuit de definitie van het landelijk kader stelt het VHH als voorwaarde dat de verwachting is dat '*reguliere samenwerking binnen een keten niet effectief zal zijn*' (1) en dat '*samenwerking tussen meerdere ketens (minimaal drang en dwang) nodig is voor een effectieve aanpak*' (2). Op basis van de casusanalyse is het mogelijk om dit criterium verder aan te scherpen en eenduidiger te formuleren. De eerste passage overlapt met criterium b. en kan worden geschrapt. Verder is er niet zozeer 'samenwerking' nodig als wel een 'gezamenlijke aanpak' blijkt uit de casusanalyse.

Ad b. Lokaal voldoende gedaan

Er dienen diverse interventies in het verleden niet tot structurele gedragsverandering te hebben geleid. En er zijn geen mogelijkheden (meer) om met een lokale aanpak resultaat te bereiken. In criterium b. lijkt naar deze twee aspecten te worden verwezen. Maar het is de vraag of er strikt genomen '*lokaal*' al veel *gedaan* moet zijn. Dit is zeker geen absoluut criterium. Daarbij kan de term '*lokaal*' op verschillende manier worden begrepen en is de term tijdsafhankelijk gezien de ontwikkelingen van de *regionale* toegang die aanstaande is. Het criterium verwijst met name naar het andere spoor dat voor een casus na triage mogelijk is: namelijk een '*lokale behandeling*', waarvoor eveneens criteria in het werkproces zijn opgenomen. Het gebruiken van de formulering 'voldoende mee gedaan' zou wellicht kunnen worden geoperationaliseerd in een meer objectieverbaar '*reguliere interventie(s) (al dan niet lokaal gecoördineerd) hebben in het verleden herhaaldelijk tot onvoldoende resultaat geleid of dit is de uitdrukkelijke verwachting van zulke reguliere interventies in de toekomst*'.

Ad c. Aktualiteit

Het derde criterium verwijst naar de aanwezigheid van actuele problematiek. Impliciet wordt echter hiermee juist op urgentie van een snel startende aanpak gedoeld. De vraag is hiermee nog niet beantwoord of een casus in het VHH behandeld dient te worden als de overige criteria alle gelden, maar er geen sprake is van actuele problematiek. De kans op een effectieve aanpak via het VHH is wellicht in sommige gevallen groter indien de problematiek juist niet actueel is. Er kan echter ook

gesteld worden dat er dan in andere (reguliere, elders gecoördineerde of lokale) aanpak eerst gewerkt dient te worden. Uit de interviews komt naar voren dat veel betrokkenen van mening zijn dat het VHH nadrukkelijk gezien dient te worden als escalatiegremium. Eerst dient *alles te zijn geprobeerd* voordat het VHH als procesmanager wordt ingezet. Het is op basis van de evaluatie lastig in te schatten of dit criterium hard dient te zijn om te grote toestroom van casussen naar het VHH te voorkomen. Vervanging van dit criterium door 'er is sprake van urgentie' houdt de ruimte vrij om een casus te selecteren op basis van actuele problematiek, maar ook op basis van een risico-inschatting op toekomstige problemen. Het is dan tevens mogelijk om bijvoorbeeld juist in een relatief rustige periode (bijvoorbeeld tijdens detentie) toch in het veiligheidshuis een casus aan te pakken. Het is in ieder geval raadzaam om over een jaar, als de Regionale Toegang van gemeenten operationeel is te evalueren in hoeverre casussen die lokaal zijn aangepakt in 2014 vanwege ontbreken van urgentie terecht geen procesmanagement van het VHH kregen.

Ad d. Verbinding zorg en straf/dwang

Dit criterium zegt dat de oplossing in een verbinding tussen zorg en straf/dwang dient te liggen. De casusanalyse laat zien dat dit criterium nog scherper geformuleerd mag worden. Als er onderling 'een verbinding' is volstaat dit nog niet. Het is nodig dat partijen vanuit de straf/dwang kant (OM, politie, Raad) en partijen die drang uitoefenen (reclasseringsorganisaties, BJZ) het met zorgorganisaties (Versa, ASHG, Versa, etc) *samen eens* zijn over de aanpak. Verbinding alleen volstaat niet, een *gezamenlijke afgestemde* aanpak is nodig. Het is niet raadzaam om dat als selectiecriteria zo expliciet op het triageformulier op te nemen. De reden is dat er bij professionals op voorhand waarschijnlijk nog slechts in beperkte mate deze noodzaak wordt gezien. Dit betekent dat de huidige term 'verbinding' vanuit het oogpunt van triage volstaat. Overigens wordt hier nogmaals de actualiteit benadrukt (zie c) hetgeen in wezen dubbel is.

Ad e. Voldoende informatie

De organisaties die het VHH om procesregie verzoeken zijn zelf verantwoordelijk voor het aanleveren van adequate dossierinformatie voorafgaand aan op maat uitnodiging van de betrokken of te betrekken partijen. Op het triageformulier kunnen ze deze informatie invullen. Het is raadzaam de partners helder voor te leggen dat een casus alleen besproken wordt als ze *vooraf* alle essentiële informatie aan het VHH aan hebben geleverd middels het triageformulier. Het achterliggende doel is dat de bespreking zich kan richten op het gezamenlijk formuleren van een plan van aanpak en resulterende acties en er niet teveel tijd verloren gaat met het bijeen brengen van informatie.

De doorontwikkeling vanuit het perspectief van betrokken organisaties

Verschillende organisaties zien voordelen in de doorontwikkeling naar een VHH *nieuwe stijl*. Enkele voordelen noemen we hier. Doordat te bespreken casuïstiek niet langer themagebonden is, is het voor politie bijvoorbeeld mogelijk om notoire woninginbrekers die niet aan veelplegercriteria voldeden en die op verschillende leefgebieden problemen laten zien in het veiligheidshuis in te brengen. Vanuit het Openbaar Ministerie wordt aangegeven dat de doorontwikkeling

mogelijkheden biedt voor betere afstemming op het centrale OM-werkproces ZSM²⁹. Als partners zich samen hard maken voor een bepaald strafrechtelijk traject en dit zorgvuldig in GCOS vastleggen dan kan (als hierin door functionarissen die via ZSM afdoeningsbeslissingen nemen rekening wordt gehouden³⁰) effectiever wordt gestraft. Vanuit het OM wordt voorts de toenemende betrokkenheid van gemeenten als pre gezien. Er wordt verder ook genoemd dat de doorontwikkeling, juist nu gemeenten zich buigen over het design na de transities, mogelijkheden biedt om werkprocessen goed af te stemmen³¹. Ook voor andere organisaties levert de doorontwikkeling wellicht voordelen of kansen op. Er staat tegenover dat er ook (met name door degenen betrokken bij routing van casuïstiek) zorgen wordt geuit over het risico dat sommige personen in de overgangperiode (dus totdat gemeenten het Sociaal Domein hebben ingericht, in 2014 en begin 2015) mogelijk tussen wal en schip raken.

Stevige positie nodig van ambassadeurs

Kernpartners in de casuoverleggen zijn nog niet heel uitgesproken over de noodzaak om door te ontwikkelen. We zien in de vragenlijst dat bijna de helft (6 van de 15) hier neutraal tegenover staat: ze zijn het niet *eens* maar ook niet *oneens* met de stelling *'verandering van de opzet van het casuoverleg is hoognodig'*; 4 van de 15 respondenten is het hiermee *oneens*. Zij vinden dit dus niet 'hoognodig', hetgeen ook in de discussie over de resultaten van dit deel van het onderzoek naar voren kwam. In deze discussie zijn diverse kanttekeningen geplaatst bij de nieuwe Casus Op Maat (COM) werkwijze. Met name het feit dat steeds andere deelnemers bij casuoverleg gaan worden gevraagd³² houdt ook een risico in is in de discussie benadrukt. Deze kennen soms nog niet de werkwijze van het veiligheidshuis en ook (on)mogelijkheden van partners zijn wellicht minder goed bekend. Zowel in deze discussiebijeenkomst op uitvoerend niveau, in diverse gesprekken met ketenmanager en procesmanager als in het partneroverleg is benadrukt dat blijvende betrokkenheid van de huidige ambassadeurs noodzakelijk is. Ze hebben (inmiddels enkele jaren) ervaring hebben met samenwerken in het veiligheidshuis en hun sleutelpositie dient te worden versterkt. In het vragenlijstonderzoek zien we dat kernpartners unaniem deze conclusie ondersteunen:

- alle 15 respondenten voorzien met betrekking tot de eigen rol *'...dat ik ook na de doorontwikkeling nog veelvuldig bij bespreking van de meest complexe casuïstiek naar het veiligheidshuis geroepen zal worden'*.

Het vragenlijstonderzoek laat (meer impliciet) zien dat casuoverleggen die sterker gericht waren op *inhoudelijke* bespreking van problematiek en plan van aanpak meer bij lijken te dragen aan betere onderlinge verbindingen dan de meer afstemmingsgerichte overleggen. Dit kan als ondersteuning worden gezien voor de ontwikkeling naar op-maat bespreking.

---

²⁹ In 2012 is het nieuwe werkproces van het OM gestart. Naast Zo Snel Mogelijk staat de 'S' in ZSM ook voor: *Samen op Snelle, Slimme, Selectieve, Simpele en Samenlevingsgerichte* wijze veelvoorkomende criminaliteit aanpakken.

³⁰ In een onbekend deel van de gevallen wordt de in GCOS voorgestane aanpak nog niet opgevolgd door ZSM-functionarissen van het OM.

³¹ In de looptijd van het evaluatie-onderzoek heeft in diverse sessies afstemming plaatsgevonden met het programmteam Sociaal Domein dat onder meer de inrichting van regionale Toegang en samenvoeging van AMHK voorbereidt.

³² Te weten de deelnemers met directe betrokkenheid bij een casus.

Uit de casusanalyse zien we verder dat wisseling van contactpersonen in een lopende casus met complexe problematiek soms een effectieve aanpak kan frustreren. Door ambassadeurs te betrekken in de uitnodiging van hun collega's voor een Casus Op Maat bespreking kan teveel wisseling worden tegengegaan. De ambassadeurs dienen er dan op toe te zien dat overdracht intern niet te lichtzinnig en alleen indien strikt noodzakelijk wordt gedaan. Ook kunnen ze helpen bevorderen dat uitgenodigde deelnemers niet te gemakkelijk een vervanger naar het overleg sturen bij agendaproblemen

Aard casuïstiek: geleidelijke overgang naar complex

Tot slot stellen we vast dat het VHH er in de praktijk goed in is geslaagd om de overgang naar werken met complexe casussen geleidelijk te laten plaatsvinden. De ketenmanager heeft vrijwel direct bij haar start in het VHH begin 2013 een nieuw werkproces geïntroduceerd voor het thema huiselijk geweld waarbij complexe casussen zijn verbijzonderd en er een duidelijke splitsing kwam tussen het screeningsoverleg (ASHG³³-gestuurd) en het scenario-overleg (VHH-gestuurd). In laatstgenoemd overleg werden complexere casussen behandeld waar bemoeienis van drang- of dwangpartners nodig was. Met de overgang naar de nieuwe caseload is ook in het veelplegeroverleg vroegtijdig gestart. En we zien dan ook in de resultaten van de vragenlijst deze geleidelijke overgang terug in het feit dat 6 van de 15 respondenten het 'eens' is met 'de huidige caseload van een gemiddeld overleg bestaat al voor meer dan de helft uit zeer complexe casussen waar dwang/drang nodig is'.

---

³³ ASHG: Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld.

5 Samenwerking in de aanpak

5.1 Samenwerking: de verbinding van straf en zorg

Verbindingen tussen organisaties

Uit alle informatiebronnen komt naar voren dat de onderlinge samenwerking in het veiligheidshuis de afgelopen jaren gepaard is gegaan met steeds betere verbindingen tussen deze organisaties. In diverse interviews is benadrukt dat het hier met name gaat om een betere verbinding tussen zorg- en strafpartners. Tussen organisaties op het vlak van zorg zijn onderlinge verbindingen veel minder afhankelijk van het veiligheidshuis. Ook de professionals die deelnamen aan het vragenlijstonderzoek bevestigen dit:

- 12 van de 15 respondenten (80%) vinden dat *'casuoverleg in het veiligheidshuis heeft geleid tot betere verbindingen tussen onze organisatie en de partners'*

Verbinding straf-zorg structureel tot stand gekomen

In doelstelling en missie van het VHH ligt tot 2013 de nadruk op *'optimaliseren van ketensamenwerking'* en vormgeven van een *'sluitende aanpak'*. In de missie van het VHH sinds 2013 is dit doel verder aangescherpt in het benoemen van de *'...unieke combinatie van strafrecht, hulpverlening en zorg...'* als de kracht van het veiligheidshuis. Daarom kijken we in de evaluatie met name naar deze verbinding. In de analyse van *vier complexe casussen* komt het beeld naar voren dat tenminste in 2013 deze verbinding tussen drang- en dwangpartners enerzijds en zorgpartners anderzijds is gegroeid. Omdat het hier een belangrijk onderwerp betreft illustreren we het aan de hand van de vier casussen:

- Een casus (dit is 'Casus 1' in het deelrapport *Complexe Casussen*) heeft nadrukkelijk laten zien dat als partijen als Raad en politie 'meekijken' BJJ geholpen kan worden een kwalitatief betere keuze te maken voor effectief vragen van dwangmiddelen. Ook het OM spreekt hierover waardering uit;
- Een casus leidt ertoe dat MEE is gestart om structureel een vertegenwoordiger aan het VHH te verbinden, waarvan breed wordt erkend dat dit de benadering van licht verstandelijk beperkte plegers van delicten ook in veel andere in het VHH behandelde casussen verbetert;
- Een twee casussen (onder meer in 'Casus 2' in het deelrapport *Complexe Casussen*) liet vooral de noodzaak voor zorgpartners zien om van politie input te krijgen over de veiligheidssituatie. Overigens liet die input aan eenduidigheid te wensen over;

Voorts hebben we ook in drie van de vier casussen gezien dat organisaties gezamenlijk een vuist maken om een doorbraak te forceren. Dit heeft voor betrokkenen duidelijk gemaakt dat ze elkaar in de complexe casuïstiek waar het VHH vanaf 2014 mee werkt echt nodig hebben.

De vele knelpunten waar organisaties in de vier casussen voor gesteld kwamen (en waar ze ook elkaar in het VHH in wisselende mate mee confronteerden) laten onverlet dat de *noodzaak* om samen te werken pas na behandeling in het VHH duidelijk werd. En hierdoor ook (na enige tijd) leidde tot een *gedeeld gevoel van urgentie*. Vervolgens is er door behandeling in het VHH *de wil* ontstaan om samen op te trekken in de aanpak. Het feit dat we dit mechanisme terugzien in alle vier geanalyseerde casussen; de breed gedeelde mening van uitvoerend kernpartners in casuoverleg;

en de sterke nadruk op het groeien van een steeds betere verbinding straf-zorg in de meeste interviews laat zien dat VHH-personeel en samenwerkende organisaties in de achterliggende jaren een fundament hebben gelegd voor een effectieve aanpak van complexe casussen via de combi straf-zorg.

Een belangrijke kanttekening hierbij is dat op het niveau van het *plan van aanpak* het elkaar versterken door het afspreken en nastreven van hetzelfde doel door zorg- en strafpartners nog moeizaam verloopt. Juist bij de complexe casuïstiek waarmee in het VHH *nieuwe stijl* gewerkt gaat worden duurt het soms lang voordat dit wordt bereikt. Verderop laten we zien hoe verloop van casus- en procesregie hierop van invloed zijn.

Leren over elkaars (on)mogelijkheden

Het leren kennen van elkaars (on)mogelijkheden) wordt in onderzoek naar veiligheidshuizen veel genoemd als een van de voertuigen naar een effectieve aanpak. In het vragenlijstonderzoek wordt het 'leren van elkaar' als resultaat van samenwerking in casusoverleg bevestigd: 80% vindt zelfs dat casusoverleg *'alleen al voldoende nuttig is om te leren over elkaars werkprocessen'*. En een even groot deel van de respondenten zegt dat niet alleen zij zelf, maar ook hun directe collega's door het casusoverleg *'beter weten welke interventies wel en welke niet mogelijk zijn'*. Bij ongeveer de helft van de betrokkenen die zijn geïnterviewd over de vier complexe casussen is in het verloop van de casus daadwerkelijk een leereffect te zien in kennis over de (on)mogelijkheden van partners. Dit betekent dat ze in het verloop van de aanpak laten zien een betere afweging of inschatting te kunnen maken over wat andere partners kunnen (of mogen) doen. De analyse van VHH-dossiers (ten behoeve van de casusanalyse) laat zien dat deelnemende partners (door beperkingen van GCOS) nu nog niet kunnen beschikken over een heldere tijdlijn van een casus.

VHH is in complexe casussen nodig om verbinding straf-zorg tot stand te brengen

We moeten constateren dat naast het feit dat (op casusniveau) de verbinding soms maar (zeer) langzaam tot stand komt, dat dit ook meestal niet gebeurt op initiatief van organisaties zelf. Er wordt vooral nog erg vaak langs elkaar heen gewerkt, overigens niet alleen tussen maar ook binnen organisaties. Hierin zien we dat een min of meer 'onafhankelijke derde' (i.c. het VHH) nodig is om de organisaties bijeen te brengen. Vooruitlopend op de procesregie in hoofdstuk 6 kunnen we stellen dat hen *rechtstreeks* wijzen op de noodzakelijke verbindingen, of deze *snel* samen met hen vaststellen een volgende stap is die gezet dient te worden.

In interviews valt op dat professionals benadrukken dat de procesregie door het VHH het mogelijk maakt elkaar onderling aan te spreken op de acties die nodig zijn in casussen. Ook spreekt de procesregisseur in het VHH professionals hierop aan als dit nodig is. Er heeft zich op dit vlak een positieve ontwikkeling voorgedaan zien ze. Verder is de toon waarop partners elkaar aanspreken doorgaans prettig. En geïnterviewde professionals vinden dat er ook steeds sneller actief aan de bel getrokken wordt als iets niet lukt. Uit de analyse van vier complexe casussen komt naar voren dat het meestal niet de partner zelf is die moeite heeft een interventie of actie (tijdig) uit te voeren. Dit 'actief aan de bel trekken' is niet iets dat uit de vier casussen heel duidelijk naar voren komt. Als er aan de bel wordt getrokken, gebeurt dit doorgaans pas na enige tijd en meestal door andere

partners. Overigens zien we in de vier casussen ook dat dit op termijn er wel toe leidt dat effectieve afstemming tussen straf en zorg in het VHH tot stand komt.

Draagvlak

Het draagvlak voor samenwerking in het VHH is sterker geworden de afgelopen jaren. Het is te zien in het commitment, en vooral in de constructieve opstelling in casusbesprekingen. Ook in het partneroverleg kan dit worden afgeleid uit de doorgaans grote opkomst bij vergaderingen. Diverse resultaten in het vragenlijstonderzoek laten zien dat de vaste kern van ambassadeurs (de vaste vertegenwoordigers van organisaties) zowel noodzaak tot verdere versterking van samenwerking benadrukken als zelf (persoonlijk) blijvende betrokkenheid verwachten.

5.2 Samenwerking: het beeld volgens 15 kernpartners (vragenlijstonderzoek)

Aan de kernpartners zijn in het vragenlijstonderzoek zijn diverse stellingen voorgelegd over de samenwerking in het VHH. Uit de resultaten komt het volgende beeld naar voren over de samenwerking in het casuoverleg (hieronder de belangrijkste resultaten):

- In meerderheid vindt men dat het mandaat om 'direct concrete acties af te spreken' bij de aanwezige partijen voldoende is. We zien dat 9 van de 15 respondenten (60%) dit vindt, terwijl een kwart vindt dat dit nu juist onvoldoende is gewaarborgd.
- De meeste deelnemers bereiden zich goed voor en leveren ook voldoende inhoudelijke bijdrage. Maar het komt zeker voor dat deelnemers hierin soms nog tekort schieten. In een discussie naar aanleiding van de resultaten van het vragenlijstonderzoek wordt dit benadrukt³⁴. Dan wordt bijvoorbeeld met een beroep op privacyregels relevante inhoudelijke informatie niet ingebracht in het overleg en is het checken van de eigen systemen overgelaten aan een secretaresse zonder kennis van de inhoud.
- De aanwezigheid van partners bij het casuoverleg is een belangrijk verbeterpunt. Dat komt duidelijk naar voren uit het resultaat op de volgende stelling: er zijn meer (6 van de 15: 40%) partners die het *(helemaal) eens* zijn met de stelling dat nu vaak '*...een of meer cruciale partners nu [...] niet aanwezig zijn*', dan het aantal (4 van de 15: 27%) dat het hiermee oneens is.
- De informatie ter tafel tijdens het overleg is echter volgens een vrij grote meerderheid (12 van de 15: 80%) '*voldoende volledig en juist*'. Daarnaast vindt iets meer dan de helft (60%) niet dat er dan regelmatig nog wezenlijke informatie ontbreekt. Dat dit soms wel voorkomt blijkt uit het feit dat een kwart van de respondenten op deze stelling neutraal scoort en 1 respondent het hiermee niet eens is. Gezien het feit dat de respondenten op verschillende stelling over agendering en informatiebundeling door het VHH-personeel aangeven dat deze doorgaans zorgen voor adequate informatiebundeling ligt het voor de hand te concluderen dat met name bij afwezigheid van partners er nog informatie kan ontbreken voor casusbespreking.
- Ter vergadering wordt doorgaans '*vlot en efficiënt (casus)informatie met elkaar gedeeld*' vindt een ruime meerderheid (72%) van de deelnemers.

---

³⁴ Let wel: dit is afhankelijk van taakopvatting en motivatie wordt gesteld in de discussie. Het is dus sterk persoonsafhankelijk. Twee vertegenwoordigers van dezelfde organisatie gaan hier soms in de praktijk sterk verschillend mee om.

- Een vrij opvallend resultaat is verder dat twee derde van de respondenten aangeeft dat er nu al voldoende ruimte in het overleg is om indien nodig inhoudelijk dieper op een casus in te gaan.

5.3 Rollen

In het algemeen valt op dat de meeste deelnemers sterk bij de taakstelling vanuit de eigen organisatie blijven op het moment dat nog geen gezamenlijke aanpak is afgesproken. Zo gauw die wel is afgesproken zien we in enkele geanalyseerde complexe casussen dat deelnemers zich sterker als team gaan opstellen. Dit brengt met zich mee dat taken en acties worden verdeeld vanuit het probleem en het plan van aanpak; en niet langer vanuit de interventies die binnen de eigen organisatie kunnen worden ingezet. En juist als er vanuit problematiek en doelstelling in de casus wordt gedacht kan echt iets worden bereikt zien we in enkele casussen. Nu worden de rollen veelal niet systematisch en expliciet besproken in casusoverleg. We zien in de casusanalyse dat het wel cruciaal is om rollen helder te hebben.

Strafpartners

Het VHH richt zich op het verbinden van straf en zorg. We gaan hier specifiek in op de rol van de twee belangrijkste 'straf-partners' in het overleg: politie en Openbaar Ministerie. Als de betrokkenheid van deze partners bij het veiligheidshuis wordt gezien dan vallen enkele zaken op. Het eerste punt dat opvalt is de getalsmatig ruime vertegenwoordiging van politie. De coördinator veelplegers is een belangrijke spil in de aanpak van veelplegers. Er is verder een coördinator huiselijk geweld die relatief veel werkt vanuit het veiligheidshuis. Daarnaast is er nog een politiefunctionaris in het veiligheidshuis gestationeerd die veel hand- en spandiensten verricht rondom het casusoverleg. Het Districtelijk Informatie Knooppunt (DIK) voert verder veel voorbereidend werk voor casusoverleg door de geagendeerde personen in de systemen na te gaan. Vanuit de vragenlijst en in de hierover gevoerde discussiebijeenkomst kwam naar voren dat juist politie veel tijd investeert in voorbereiding, uitvoering van casusoverleg. Het is de vraag of er niet vanuit het VHH sterker gestuurd kan worden op deze informatieverzameling; en op de aanwezigheid van alleen politiefunctionarissen bij casusoverleg die noodzakelijk zijn om een effectief van plan van aanpak op te stellen en uit te voeren. We zien dat ook regelmatig (juist sinds de doorontwikkeling) andere functionarissen vanuit de politieorganisatie aan casusoverleg deelnemen die voor een aanpak op maat nodig zijn. Dit betekent dat nu nog niet altijd kritisch wordt gekeken in hoeverre deelname van andere politiefunctionarissen mogelijk te weinig bijdraagt. Uit de casusanalyse komt naar voren dat in alle vier geanalyseerde casussen juist de deelname van politiefunctionarissen die cliënten zelf uit eerste hand (soms al jarenlang) kennen een zeer belangrijke bijdrage in de aanpak leveren. Expliciteren van de specifieke rol die een agent in een casus heeft is hierbij nog een verbeterpunt, ook omdat in enkele casussen te zien is dat een politiedeelnemer soms weinig zicht heeft op (en controle heeft over) het handelen van collega's. Politie zal zich vanaf 2014 in het veiligheidshuis laten vertegenwoordigen door enkele interventiespecialisten die ook in lokale overleggen een rol spelen. Ze kunnen zo bijdragen aan de afstemming tussen lokaal en VHH.

Over het Openbaar Ministerie kan gesteld worden dat ze de afgelopen jaren in wisselende mate betrokken is geweest in de samenwerking in het VHH. Met de implementatie van het werkproces ZSM is de afhankelijkheid gegroeid van registratiesysteem GCOS. In beslissingen omtrent

afdoeningen van strafzaken is dit registratiesysteem voor het OM een belangrijke informatiebron. In de praktijk blijkt de communicatie (tussen gezamenlijke partners in het VHH en OM) via dit systeem nog regelmatig te haperen. Het opgenomen plan van aanpak wordt dan bijvoorbeeld niet geraadpleegd, niet begrepen of niet gevolgd. Het aanstellen van een interventiespecialist (najaar 2013) is een belangrijke stap in het aantrekken van de verbinding tussen OM en veiligheidshuis. Deze functionaris heeft met name ook een belangrijke taak in het uitleggen van zowel werkprocessen binnen het OM, als overbrengen van kennis over (on)mogelijkheden van interventies.

Zorgpartners

Van de overige partners lichten we Bureau Jeugdzorg en MEE eruit. We zien in de casusanalyse dat deze partner op veel momenten in de aanpak een cruciale rol lijkt te vervullen. De mensen van Bureau Jeugdzorg hebben vaak veel kennis van de inhoud van een casus. Bij een OTS (onder toezicht stelling) is een gezinsvoogd (soms jarenlang) betrokken bij een gezin en ook jeugdreclasserders zijn regelmatig de functionarissen die de inhoud van problematiek in een gezin goed kennen. We zien ook dat er over de rol van gezinsmanagers³⁵ in de gezamenlijke aanpak in het VHH soms onduidelijkheid bestaat. Verwachtingen van partners zijn doorgaans hoog: de gezinsvoogd dient casemanager te zijn zo gauw sprake is van een kind dat onder toezicht staat. In een casus zien we dat ook als de gezinsvoogd meermaals verstek laat gaan voor casusoverleg er buiten consultatie van betreffende gezinsvoogd door anderen voetstoots wordt aangenomen dat deze 'de casemanager is'. Die rol blijkt op verschillende momenten door BJZ niet te worden waargemaakt. Ook zijn er soms bij partners (net als overigens van het OM) te hooggespannen verwachtingen van de mogelijkheden van BJZ. Het blijkt dat pas als functionarissen zelf in casusoverleg hun rol en mogelijkheden komen toelichten dit voor partners ook voldoende duidelijk wordt. De overdracht zowel naar een ander BJZ (bij verhuizing) als naar zorgaanbieders die een BJZ-geïndiceerde maatregel uitvoeren verloopt niet altijd soepel. Een steviger rol van de procesregie vanuit het VHH is nog nodig om hierop toe te zien. Ook is het nodig dat BJZ (en dit geldt overigens ook voor zorgaanbieders zien we in de casussen) een complexe casus niet kan afsluiten zonder goede afstemming in/met het VHH.

De rol van MEE is in toenemende mate belangrijk. Vanuit de casusanalyse zien we dat er bij reclasseringswerkers niet altijd bekend is op welke wijze cliënten effectief benaderd kunnen worden. Het samen optrekken (*gezamenlijke afspraken met cliënt*) resulteert erin dat reclassering daadwerkelijk toezicht kan houden en een casus niet als mislukt hoeft terug te melden. Verder is zowel in de discussie met deelnemers naar aanleiding van het vragenlijstonderzoek als in het partneroverleg aan de orde gesteld dat (1) zowel VHH als partners structureel op mogelijke verstandelijke beperkingen dienen te screenen. Nauwkeurige schatting zijn nog niet bekend, meer er wordt breed verondersteld dat met name in casussen complexe problematiek het percentage cliënten met een licht verstandelijke beperking (LVB) hoog tot zeer hoog ligt.

---

³⁵ In de transitie jeugdzorg is de functie 'gezinsmanager' steeds meer in gebruik omdat uitvoering van JR en OTS wordt ondergebracht bij generalisten van wie wordt verwacht dat ze beide maatregelen kunnen uitvoeren.

Reclassering

De casusanalyse laat zien dat reclasseringsorganisaties wisselende mogelijkheden hebben wat betreft beïnvloeding van het gedrag van cliënten. In de afstemming van de aanpak met de andere partners schiet een van de reclasseringsorganisaties in deze casus duidelijk gedurende een periode te kort. Om tot een gezamenlijke aanpak te komen valt niet altijd mee. Overigens is er in het veiligheidshuis een vaste partner van Reclassering Nederland en leverde ook Inforsa de afgelopen periode structureel een bijdrage in de aanpak van casussen. Een knelpunt is dat steeds verschillende reclasseringsorganisaties betrokken zijn en dat ze onderling niet altijd gemakkelijk tot informatieuitwisseling komen. Verder speelt het feit dat sommige wel en andere niet zijn aangesloten op GCOS de onderlinge afstemming soms parten. Dit leidt ertoe dat adviezen en rapportages door reclassering niet altijd zijn afgestemd op hetgeen in het VHH is afgesproken.

5.4 Plan van Aanpak: een *afgestemde of gezamenlijke aanpak in casussen?*

Om na te gaan wat het bij elkaar komen van straf en zorg in de aanpak nu concreet betekent kijken we weer met name naar hetgeen uit de analyse van vier complexe casussen naar voren komt. We zien dat in de praktijk veelal sprake is van een (soms nog beperkte) *afgestemde* aanpak, en nog minder snel van een *gezamenlijke* aanpak. We lopen de vier geanalyseerde casussen langs: In een casus (dit is 'Casus 1' in het deelrapport Complexe Casussen) zien we lange tijd de aanpak van drang/dwang naast de zorgaanpak lopen. Omdat partners als politie en (later aangeschoven) het OM kennis nemen van het mislukken van een interventie (MST: Multisysteem Therapie) wordt opsporing nodig geacht alsmede het versnellen van het hoger beroep. Zwaarder straffen is nodig wordt gesteld. Maar dit lijkt nog niet spoedig te worden vertaald naar een prioritering in opsporing. Na de nodige tijd leidt het er wel toe dat verdachte bij een volgend feit wordt vastgehouden. En als de urgentie gezamenlijk wordt gevoeld leidt het ook tot (effectieve druk richting rechter voor) een gesloten plaatsing. Het formuleren van uit huis plaatsing als gezamenlijk doel ging hier al lange tijd aan vooraf. Maar doordat dit niet expliciet als *gezamenlijk* doel is geformuleerd (BJZ was nog niet aangehaakt) bleef het lange tijd bij afstemming tussen naast elkaar lopende sporen. In een andere casus wordt ook duidelijk afgestemd tussen straf en zorg: omdat bij betreffende pleger van veel delicten LVB-problematiek wordt vermoed (zorgkant) is lange tijd actief inzetten op ISD³⁶, hetgeen betekent dat een zeer actieve veelpleger (ze voldoet aan de criteria) voor 2 jaar achter de tralies verdwijnt (strafkant) niet doorgezet. Afstemming in het proberen te bereiken van de cliënt (door reclassering en MEE) blijft lange tijd zonder succes vooral doordat reclassering nog niet is aangehaakt in het VHH. Ook hier wordt een gezamenlijke aanpak te lange leste wel bereikt en met succes: reclassering en MEE trekken gelijk op en voeren gecombineerde afspraken uit met betreffende cliënt die meewerkt in vrijwillig kader. Een *gezamenlijke* aanpak zien we in de praktijk pas helemaal aan het eind van het casusverloop. Maar hier ontbreekt dan nog steeds de formulering van een achterliggend doel hetgeen deze gezamenlijke aanpak kwetsbaar maakt. Verder is er een casus (dit is 'Casus 2' in deelrapport Complexe Casussen) waarin na inbrengen in het VHH vrijwel direct een gezamenlijke aanpak wordt opgezet tussen zorg en straf (alleen politie!) vanuit een helder gezamenlijk doel. In de praktijk zien we hier dat OM laat aanhaakt. En de

---

³⁶ ISD: Maatregel Inrichting Stelselmatige Daders (ISD).

samenwerking verloopt moeizaam door diverse factoren waaronder onenigheid over het beleggen van casusregie.

Tot slot is er in de vierde casus ook een gezamenlijke aanpak te zien. Doordat politie (als enige partner aan de strafkant) kan inbrengen hoeveel rust (en daarmee structureel minderwerk voor politie vanwege ontbreken van verdere dreiging en incidenten) het oplevert als slachtoffer en gezin uit de regio zouden vertrekken staan straf en zorg hier direct met elkaar in verbinding in het gezamenlijke doel om deze verhuizing naar buiten de regio te realiseren. Ook hier met als kanttekening de nodige verbeterpunten met name in de overdracht tussen organisaties onderling.

Nog enkele opvallende zaken:

- Er ontbreekt een helder kader/basis van waaruit wordt samengewerkt. Een samenwerkingsconvenant is nodig.
- Escalatie routes worden steeds meer gebruikt. Volgende stap is deze routes kort schematisch beschrijven; afspraken hierover vastleggen in een convenant. Betrekken van het openbaar bestuur (sterke rol wethouder/burgemeester?) in de mogelijke escalatie routes.
- Een effectieve oplossing is bij complexe casuïstiek alleen mogelijk als *iedereen* zich achter een gezamenlijke aanpak schaaft.
- Verdere doorontwikkeling van de werkwijze *in casusoverleg* is nog nodig: vaste structuur, professioneel vergaderen, enkele vaste elementen (doel benoemen, direct verbinden van organisaties, reflectie vragen (uitbouwen)).

5.5 De cruciale rol van casusregie en het VHH *nieuwe stijl*

Als we terugkijken dan lag de afgelopen jaren bij het maken en uitvoeren van plannen van aanpak voor casussen die over tafel gingen in het veiligheidshuis de nadruk op onderlinge *afstemming* van de aanpak (zie eerder in dit hoofdstuk). Geprobeerd werd om in keuzes gericht op zorg of hulp gebruik te maken van of rekening te houden met informatie van politie. En om hierbij ook rechtstreeks aan tafel van het OM (of via het VHH of bijvoorbeeld de reclassering) kennis te nemen van het verloop van het strafrechtelijk traject waar een plegger en (bijvoorbeeld bij huiselijk geweld) ook slachtoffer mee werden geconfronteerd. Andersom is eraan gewerkt het Openbaar Ministerie en ook politie, Raad en reclassering actief te voeden met informatie over omstandigheden op de leefgebieden van pleggers (en ook weer van slachtoffers). Als we afgaan op resultaten van vragenlijst onderzoek, het algemene beeld dat uit de interviews naar voren komt en de analyse van complexe casussen dan is het de afgelopen jaren gelukt om *afstemming* van de aanpak te verbeteren. Het gaat dan om de aanpak van casussen binnen de thema's (veelplegers, jeugd, huiselijk geweld, nazorg) die de grenzen van de samenwerking in het VHH tot aan 2013 bepaalden. De vraag wie het 'casemanagement' heeft in casussen werd tot 2013 in wisselende mate in casusoverleg aan de orde gesteld. Het is inmiddels een standaardvraag die de procesmanager van het VHH steeds opnieuw stelt, hetgeen een goede ontwikkeling is.

Als we vooruit kijken naar het effectief samenwerken in het VHH *nieuwe stijl* dan springt vanuit de analyse van vier complexe casussen een element zeer sterk in het oog. Het beleggen van casusregie op de inhoud van hulp/begeleiding ofwel het actief en centraal sturen op coördinatie van zorg is cruciaal om inspanningen van veel verschillende organisaties nuttig te laten zijn. In de vier casussen

zien we dat casusregie soms wel aan de orde wordt gesteld door de procesregisseur van het VHH, maar dat vaak nog onvoldoende aandacht wordt besteed aan de vraag 'wat houdt casusregie in'. We zien ook dat een onbevredigende sturing op coördinatie van zorg niet leidt tot escalatie naar middenkader of directie. Maar dat het VHH vanuit de gevoelde tijdsdruk en urgentie direct *zelf* nog sterker de regie naar zich toe trekt als een casemanager zichzelf niet laat zien. Hieraan lijkt soms ook een te beperkt zicht op wettelijke taken behorende bij de maatregelen (met name van jeugdbescherming, jeugdreclassering, ambulante spoedhulp, huisverbod) ten grondslag te liggen.

6 De rol van VHH-personeel: facilitering en procesregie

6.1 Casussen en het bijeenbrengen van de informatie

Ondanks het feit dat in de periode dat de vragenlijst is afgenomen zojuist nieuwe criteria waren geïntroduceerd en de routingssessies reeds waren gestart, vonden 13 van de 15 respondenten dat *de gehanteerde criteria voor instroom van de casussen* helder zijn. De mogelijkheid om vanuit de eigen organisatie casussen in te brengen wordt in 2013 al breed ondersteund door alle samenwerkende professionals. Een opvallend groot deel (13 van de 15) van de respondenten geeft op de vragenlijst aan dat *alleen de relevante casussen* worden geagendeerd. Er is in het algemeen blijkbaar tevredenheid over agendering. De agenda wordt tijdig verzonden, deelnemers weten wat van hen verwacht wordt.

Op het vlak van jeugd was er aanvankelijk nog niet voldoende expertise in VHH: enkele (4) respondenten geven signaal af dat de selectie van casussen (2x jeugd) niet 'door de juiste persoon gebeurt'. Dat is het afgelopen jaar wel verbeterd komt in interviews naar voren.

Het vragenlijstonderzoek laat zien dat voor de deelnemers het doel van de verschillende casuoverleggen helder is. De planning van overleg kan soms nog 'strakker'. In casu-op-maat moet precies duidelijk zijn wie erbij moet zijn; wie (welke persoon, niet de organisatie) is uitgenodigd, en *dat* deze ook komt. Dat gaat nu nog niet altijd goed. Ondersteuners in het VHH hebben daarom wellicht tools (standaardteksten) nodig voor de uitnodigingen. Het dient immers helder zijn wat van de genodigde wordt verwacht. Het is teveel gevraagd van een ondersteuner om zelf deze communicatie geheel te verzorgen. Wellicht is het raadzaam als procesmanager in overleg met ambassadeurs parallel ook contact opneemt met nieuwe functionarissen in een casu om zich te introduceren om uit te leggen wat verwacht wordt en wat het doel is van bespreking in VHH.

6.2 De rol van procesmanager VHH

Het VHH zorgt in complexe casussen voor een doorbraak zien we in de casusanalyse. Dit duurt soms (erg) lang, maar de analyse laat wel zien dat het sterk de vraag is of die doorbraak er zonder VHH überhaupt was gekomen. In diverse casussen zorgt het VHH er (uiteindelijk) voor dat de toezichthouder (reclassering, BJZ) aan tafel komt. Dat duurde soms lang, maar het is wel de verdienste van het VHH dat ze uiteindelijk aanschuiven. "*Vanaf dat moment wezen de organisaties niet langer naar elkaar*", stelt een van de respondenten in casu 2. In alle vier geanalyseerde casussen complexe problematiek zien we dat de aanpak op een of soms meer momenten vastloopt. De procesregisseur VHH heeft een belangrijke rol en slaagt er meermaals in om (ondersteund door partners) een doorbraak te bereiken. Maar het is opmerkelijk dat de analyse van het precieze tijdpad in de casussen laat zien dat tussen het moment van vaststellen van de oorzaak van vastlopen en het moment van de doorbraak (wat betreft de aanpak, dus nog niet het resultaat of effect) in de vier casussen enkele maanden tot ruim een jaar liggen. Voor de duur van deze periode zijn de volgende verklaringen te geven:

- Plan van aanpak is niet altijd voldoende helder geformuleerd
- Escalatie kan eerder ingezet (in de loop van de tijd wordt dit steeds vaker wel ingezet)

Belangrijk is dat de procesregisseur een stevige positie dient te hebben. Informeel heeft hij deze het afgelopen jaar opgebouwd komt duidelijk uit de bronnen naar voren. Maar er is nu geen

samenwerkingsconvenant waar hij naar kan verwijzen als hij een casemanager ontbiedt op het VHH. Hij dient de mogelijkheid te krijgen dit in de toekomst te kunnen doen.

Het VHH zorgt goed voor terugkoppeling van de acties die betrokken partners uitvoeren aan de overige partners. Ze zijn in veel casussen het inhoudelijk knooppunt van informatie en nemen zelf veel initiatief in het verbinden van casusinformatie. We zien, met name ook in de analyse van de vier complexe casussen, dat ze feitelijk hiermee een deel van het inhoudelijk casemanagement (noodgedwongen) overnamen.

6.3 Regie op inhoud versus proces

Het VHH vulde de afgelopen jaren regelmatig het gat op dat casemanagers (of de professionals waarvan door partners *werd verwacht* dat ze casusregie zouden verzorgen) regelmatig lieten vallen. Dat komt uit casusanalyse, interviews en vragenlijstonderzoek naar voren. Met name toezichthoudende professionals (van Bureaus Jeugdzorg of een reclasseringsorganisatie) van wie wordt verwacht dat ze casusregie voeren omdat 'casemanagement' onderdeel is van hun takenpakket, blijken in complexe casussen niet in staat het overzicht te behouden, laat staan te sturen of zorg te coördineren. Ze richten zich dan primair op de taak die ze vanuit de organisatie krijgen toebedeeld. Voor reclassering is dat toezicht houden dat cliënten zich aan afspraken en hierbij eventueel door de rechter opgelegde voorwaarden houden. Voor een gezinsvoogd is dat toezien op een onbedreigde opvoedingssituatie. Juist in complexe casussen blijkt het inhoudelijk overzicht bewaren, laat staan hierin initiatieven nemen richting partners, in de praktijk vaak niet haalbaar voor deze professionals. Terwijl er bij partners wel verwachtingen zijn over het oppakken van deze taak.

Maar die vragen (waaronder dus 'ga jij inhoudelijk het overzicht bewaren?') moeten dan wel worden gesteld. We zien in de evaluatie dat deze vraag nog niet vaak wordt gesteld, c.q. dat casemanagers verstek laten gaan bij overleg of niet bereikbaar zijn voor overleg. Het stellen van deze vraag is dan überhaupt niet mogelijk.³⁷ Dat kan beter, maar positief is de bevinding dat de vraag 'wie is casemanager' wel in toenemende mate standaard wordt gesteld en beantwoord. Gezien de onduidelijkheid maar vooral vanwege de in de casusanalyses gebleken grote impact van het ontbreken van een daadkrachtige functionaris die de zorg inhoudelijk coördineert, moet explicitering van casemanagement (inclusief het *letterlijk* benoemen van de bijbehorende taken) een standaard onderdeel worden van *elke* casusbespreking.

Uitvoering van de rol van procesregisseur / voorzitterschap

De rol van procesregisseur wordt sinds de start van de doorontwikkeling concreter en minder vrijblijvend uitgevoerd. Op basis van de casusanalyse en de interviews kunnen we stellen dat het VHH erin slaagt om de informatie bijeen te brengen. En te zorgen dat partners ter tafel op basis van deze informatie een gedegen plan van aanpak kunnen opstellen. Maar in de werkwijze van het veiligheidshuis *nieuwe stijl* zien we dat een steviger invulling van de rol van procesregie noodzakelijk is. De analyse van vier complexe casussen laat zien dat het VHH tot op zekere hoogte ervoor zorgt

---

³⁷ Het resultaat uit het vragenlijstonderzoek waarbij slechts 4 van de 14 respondenten het *oneens* zijn met de stelling 'Een of meer cruciale partners zijn nu vaak niet aanwezig' illustreert dit.

dat de vraag 'wie heeft casusregie' aan de orde komt bij onduidelijkheid hierover. Maar in de casussen zijn we dat de aanpak aan efficiency en effectiviteit kan winnen als de procesregisseur niet rust voordat een bevredigend antwoord is gegeven op de vraag.

6.4 Privacyconvenant en omgang met privacy in de praktijk

De inrichting en ontwikkeling van werkprocessen en aanpak van casussen in het veiligheidshuis is de afgelopen jaren steeds vooraf gegaan aan het vastleggen van de wijze van samenwerking in een convenant. Hiervoor zijn een aantal oorzaken aan te wijzen. Voordat we dit doen dient te worden vastgesteld dat er aan de samenwerking momenteel (inmiddels verouderde) convenanten ten grondslag liggen. Er is een verouderd algemeen samenwerkings- en privacyconvenant. Verder is er een *convenant Veelplegers*. Hierin is de informatie-uitwisseling ten aanzien van besproken personen die voldoen aan de landelijke veelplegercriteria vastgelegd. Het wordt in de praktijk als uitgangspunt gebruikt voor de bespreking en aanpak van ook andere besproken personen vanwege het ontbreken van een privacyprotocol voor personen buiten deze criteria. Ook is er een inmiddels verouderd samenwerkingsconvenant opgesteld door het ASHG dat onder de gezamenlijke aanpak in het thema huiselijk geweld ligt.

Dan de oorzaken dat convenanten nog niet zijn vernieuwd. Allereerst is er al jarenlang onduidelijkheid en zijn er sterk uiteenlopende visies op het bestaan of ontbreken van wettelijke gronden waarop zo'n convenant gebaseerd dient te worden. Op landelijk niveau is jarenlang verzuimd om veiligheidshuizen te ondersteunen met praktische richtlijnen. Tijdens het landelijk Programma Doorontwikkeling was informatievoorziening en privacy een van de onderwerpen. Maar na twee jaar ondersteuning werd het programma afgesloten zonder dat de ondersteuners erin waren geslaagd de veiligheidshuizen te voorzien van de jarenlang beloofde eenduidige tools en helderheid over benodigde privacybepalingen. Met het aflopen van dit programma en de begin 2013 ingezette landelijke koerswijziging in de focus van veiligheidshuizen werd het voor veiligheidshuizen nog lastiger om de staande werkwijze te gaan beschrijven en vastleggen in een samenwerkingsconvenant. Die werkwijze zou immers vanaf 2013 drastisch worden gewijzigd. En de precieze nieuwe inrichting zou pas in de loop van de tijd duidelijk worden. Het zou betekenen dat een op te stellen convenant als een soort tijdelijke schaamlap zou fungeren die direct achterhaald zou zijn door de werkelijkheid. VHH Gooi en Vechtstreek werkt momenteel hard aan het opstellen van een convenant waarin de state of the art met betrekking tot privacyregels worden verwerkt.

Een belangrijker vraag dan de onderliggende stukken is: hoe heeft het veiligheidshuis Gooi en Vechtstreek *in de praktijk* geopereerd als het gaat om zorgvuldige vastlegging en uitwisseling van persoonsgegevens? Hierover kunnen we op basis van de evaluatie de volgende zaken vaststellen:

- Tijdens casusoverleg worden deelnemende professionals voorafgaand aan de bespreking van casussen door de voorzitter nadrukkelijk gewezen op zorgvuldige omgang met de uitgewisselde casusinformatie en op het rekening houden met de voor iedere professional hierbij geldende

³⁸wettelijke bepalingen. De wijze waarop dit wordt geformuleerd was ten tijde van de evaluatie overigens nog niet altijd eenduidig hetgeen als verbeterpunt tijdens de evaluatie is ingebracht.

- Als het gaat om de mening van deelnemende professionals zelf, laat het vragenlijstonderzoek zien dat:
  - Vrijwel alle kernpartners in het casuoverleg aangeven te *'weten dat partners aan tafel verstandig omgaan met cliënt informatie die ik verstrek'* (12 van de 15 mee eens; 0 oneens).
  - Ook zijn de kernpartners ervan overtuigd dat de andere deelnemers integer omgaan met de gedeelde informatie (6 helemaal mee eens, 5 mee eens, 1 neutraal, 1 weet niet en 2 niet ingevuld).
  - Een kleine minderheid (n=3) expliciet naar voren brengt dat de privacy nog beter geregeld dient te worden.

Naast het vaststellen van de werkwijze in de praktijk valt op dat Veiligheidshuis Gooi en Vechtstreek nauw betrokken is in de landelijke gedachten- en beleidsvorming op dit onderwerp. De ketenmanager onderhoudt zelf nauw contact met zowel de overall projectmanager GCOS en Privacy als met een landelijke werkgroep die zich met dit onderwerp bezig houdt. Ze is geconsulteerd in een onderzoekstraject dat leidt tot een rapportage (verwacht eerste helft 2014) waarin helderheid wordt verschaft over de privacybepalingen die nodig zijn voor samenwerking in veiligheidshuizen en andere gremia in het Sociaal Domein. Parallel wordt op het veiligheidshuis zelf gewerkt aan de formulering van concept-teksten voor de in 2014 nieuw op te stellen samenwerkingsconvenanten. Hiertoe is tijdelijk een extra medewerker (jurist) aangesteld binnen het VHH. Doordat de ketenmanager de landelijke ontwikkelingen zeer nauwgezet volgt is het mogelijk om bevindingen direct mee te nemen in de ontwikkeling van de convenanten voor de regio Gooi en Vechtstreek. Gezien het feit dat gemeenten met de grote organisatorische veranderingen (Transitie Jeugdzorg; samenvoeging ASHG en AMK tot AMHK; et cetera) en grotere verantwoordelijkheid ook in samenwerkingsconvenanten informatie-uitwisseling dienen te gaan vastleggen lijkt het raadzaam op korte termijn de krachten te bundelen. De in het veiligheidshuis opgebouwde expertise op dit vlak gaat dan niet verloren maar kan ten goede komen aan ontwikkelingen in het Sociaal Domein.

6.5 Profilering, communicatie en positionering

Er is brede ondersteuning van de nieuwe werkwijze en de omvorming is zonder grote problemen voltooid. Ook is er veel waardering voor de wijze waarop de ketenmanager dit proces heeft gestuurd. Er is voortdurend en veel over gecommuniceerd. Er is veel energie gestoken in het uitleggen van hoe er gewerkt wordt en ook steeds in wat er zal gaan veranderen. De stijl van sturing door de ketenmanager wordt in verschillende interviews als positief beoordeeld en de profilering is goed te noemen. Over de procesmanager (pas in 2013 gestart) wordt van diverse kanten benadrukt dat deze na een voorzichtige start zich inmiddels duidelijk heeft gepositioneerd. Een aandachtspunt is de frequentie waarin veranderingen worden aangekondigd. Doordat dit soms te snel gebeurt is er soms ook verwarring en onduidelijkheid bij partners over de koers van het veiligheidshuis. De

---

³⁸ Deze lopen uiteen tussen organisaties: een belangrijke reden waarom privacyconvenanten nodig zijn om (on)mogelijkheden en randvoorwaarden voor onderlinge uitwisseling helder te krijgen.

ketenmanager mag wellicht in de toekomst nog zorgvuldiger kiezen op welke momenten een boodschap naar buiten wordt gebracht over werkwijze van het veiligheidshuis.

6.6 Tot slot: waarom een veiligheidshuis?

Opvallend vaak is benadrukt dat bij bespreking in het veiligheidshuis er 'iemand is die de leiding neemt'. In de casusanalyse zien we terug dat in complexe casussen waar verschillende lijnen in de aanpak moeten worden verbonden, waar problematiek weerbarstig is en cliënten veelal iets anders willen dan wat er vanuit de partners van ze wordt gevraagd en verwacht, er grote behoefte is aan 'iemand die de leiding neemt'. Dan kan een doorbraak worden bereikt waarbij recidiverisico's flink worden teruggebracht, soms alleen nog voor de korte termijn en soms ook voor de langere termijn. Uit interviews komt verder als meerwaarde naar voren dat het veiligheidshuis de pleke is is waar 'veel praktische dingen geregeld worden'. Partners benadrukken het feit dat het bijeenbrengen van informatie voor hen de aanpak in de eigen organisatie veelal vergemakkelijkt.

Het VHH in de regio staat en er lijkt met de doorontwikkeling een nieuwe fase aangebroken. In die fase kan het fundament van samenwerking worden verstevigd. En door professionalisering en heldere afspraken over wie wanneer de leiding neemt kan samen verder worden gebouwd aan het veiligheidshuis. Voor het aanpakken van criminaliteit en overlast in de gemeenten in Gooi en Vechtstreek en het bieden van perspectief aan individuen en gezinnen.

7 Conclusies

In dit hoofdstuk worden de conclusies uit de evaluatie op een rij gezet.

7.1 Algemeen

- VHH Gooi en Vechtstreek voldoet de afgelopen jaren aan de doelstelling om een structurele verbinding tot stand te brengen tussen organisaties aan de straf- en zorgkant.
- VHH Gooi en Vechtstreek voldoet aan verwachtingen wat betreft output. Gemeenten worden alle redelijk evenredig bediend.
- Draagvlak voor samenwerking in VHH Gooi en Vechtstreek is sterk: is gegroeid de afgelopen jaren.
- Mandaat van deelnemers is redelijk goed, maar kan soms nog beter. Het benoemen en bespreken van het mandaat is wellicht een belangrijker verbeterpunt (zie verderop).
- VHH Gooi en Vechtstreek slaagt erin om een geleidelijke overgang naar complexe casuïstiek te realiseren. Gemeenten haken langzamerhand aan.
- VHH Gooi en Vechtstreek ontwikkelt nieuw werkproces en volgens gedragen criteria. Verdere specificatie is nog nodig.

7.2 Nazorg ex-gedetineerden³⁹

- Er worden meer taken uitgevoerd door VHH Gooi en Vechtstreek dan aanvankelijk bij de start voorzien (risicoscreening).
- Communicatie met partners over (inschatting van) recidiverisico's is een verbeterpunt.
- Er is breed tevredenheid over de uitvoering van de coördinatietaak door VHH (kwantitatief en kwalitatief).
- De combinatie van de rollen 'coördinator nazorg ex-gedetineerden' en 'procesmanager' in VHH Gooi en Vechtstreek bieden voordelen op vlak efficiency en expertise (Casus op Maat) .
- Betrokkenheid en expertise gemeenten kan nog beter.

7.3 Samenwerking in casusoverleg

- Er is nu niet altijd sprake van een actueel helder beeld van het tijdsverloop van (met name eerdere) interventies in een casus. Dit beeld is niet alleen nodig voor vormgeven van een effectief plan van aanpak. Maar ook om een leereffect bij professionals ten aanzien van de (on)mogelijkheden van interventies door partners te weeg te kunnen brengen.
- De aanwezigheid van partners schiet nog regelmatig te kort, dit leidt tot ontbrekende informatie.
- Er kan nog sterker op aanwezigheid van partners gestuurd te worden.
- Partners bereiden casusoverleg doorgaans goed voor, er vindt vlot informatiedeling plaats.
- Cruciale partners zijn (in sommige gevallen gedurende langere tijd) in een casus niet betrokken. In complexe casussen is bespreking van casus zonder aanwezigheid van casusregisseur doorgaans niet effectief.

---

³⁹ Wordt in huidige vorm voortgezet in de huidige vorm tenminste voor de komende 2 jaar.

7.4 Plan van Aanpak

- Samen het doel vaststellen voor een casus gebeurt steeds vaker maar nog niet voldoende. Na de doorontwikkeling en bij het werken met alleen complexe casussen is dit een noodzakelijke voorwaarde voor een effectieve aanpak.

7.5 Samenwerking & rollen

- Een effectieve oplossing is bij complexe casuïstiek alleen mogelijk als iedereen zich achter een *gezamenlijke* aanpak schaaft.
- De afgelopen jaren zijn deelnemers van de partners uitgegroeid tot stevige vertegenwoordigers (zogenaamde 'ambassadeurs' die als vooruitgeschoven posten opereren) binnen het veiligheidshuis. Hun rol als ambassadeurs heeft nog geen formele status.
- De gevoelde urgentie groeit doorgaans door de aanpak in het VHH. Maar het duurt soms nog erg lang voordat organisaties daadwerkelijk de handen ineen slaan.
- Er ontbreekt voorsnog een helder kader van waaruit wordt samengewerkt. Om samen effectief te kunnen zijn in de aanpak van complexe casussen is het nodig te kunnen terugvallen op een samenwerkingsconvenant.

7.6 Casusregie en procesregie

Casusregie

- Het VHH heeft zich de afgelopen jaren ontwikkeld tot een plek waar vragen over casusregie samen met de partners in een aanpak aan de orde komen.
- In toenemende mate worden vragen over casusregie in casussen systematisch aan de orde gesteld.
- In complexe casussen in het VHH komt het regelmatig voor dat een voor casusregie aanwezen partner deze rol feitelijk (soms langere tijd) verzuimd te vervullen.
- Bij ontbreken van casusregie vertoont het VHH in de praktijk de neiging zelf de regie te nemen en inhoudelijk overzicht te houden. In combinatie met het ontbreken van heldere escalatiemogelijkheden is het mogelijk dat aangewezen casusregisseurs hierdoor mogelijk juist minder snel op hun rol als casusregisseur worden aangesproken ('er is immers al een regisseur').

Procesregie

- Rol van procesregie door VHH is duidelijk gegroeid: het VHH heeft nu een duidelijke positie.
- Het VHH slaagt erin om de benodigde informatie bijeen te brengen; te zorgen dat partners ter tafel op basis van deze informatie een gedegen plan van aanpak kunnen opstellen; en erop toe te zien dat er wordt afgestemd in de aanpak.
- In de werkwijze van het veiligheidshuis *nieuwe stijl* is een versteviging nodig van de procesregie.
- Over de invulling van de rol van 'casusregisseur' is regelmatig nog onduidelijkheid.
- De casusanalyse laat zien dat er de aanpak aan efficiency en effectiviteit kan winnen als de procesregisseur een kader inclusief escalatiemechanisme heeft om op terug te kunnen vallen.

Escalatie routes

- Escalatie routes worden steeds meer gebruikt. De volgende stap om deze routes schematisch te beschrijven en vast te leggen moet nog worden gezet.

7.7 Gemeenten

- Gemeenten die er voor kiezen niet *nu* van de expertise van partners en VHH gebruik te maken om te zorgen dat er een gemeentelijk overzicht is (bijvoorbeeld middels een 'brede PGA-lijst'), lopen het risico burgers waarover zorgen zijn kwijt te raken aan 'afgesloten hulptrajecten' zonder dat resultaat is bereikt.
- De problemen van die burgers zullen wellicht straks als het Sociaal Domein wel is uitgekristalliseerd versterkt en verergerd weer op het bordje van gemeente en/of VHH terecht komen.

7.8 Professionalisering

- Werkwijzen, werkproces en expertise bij het veiligheidshuispersoneel zijn de afgelopen jaren gegroeid. Voor het aanpakken van complexe casussen is nu een verdere doorontwikkeling van professionele aanpak in casuoverleg nodig: vaste structuur, professioneel vergaderen, vaste elementen (doel benoemen, direct verbinden van organisaties, reflectie vragen (uitbouwen)).
- In de samenwerking is na de doorontwikkeling een nog belangrijker rol weggelegd voor VHH. De procesmanager en ketenmanager staan er nu. Nog is echter verdere professionalisering van die rol is nodig vanuit vaststaande samenwerkingsafspraken waarin partners zich expliciet commiteren aan een sterke procesregierol van VHH Gooi en Vechtstreek.

8 Aanbevelingen & beschouwing

In dit afsluitende hoofdstuk worden enkele aanbevelingen geformuleerd gericht aan veiligheidshuispersoneel, de samenwerkende organisaties en de sturingsgremia partneroverleg en bestuurscommissie. Uitgangspunt is dat aanbevelingen dienen aan te grijpen op de elementen waarop de meeste effectiviteitswinst te halen is voor de netwerksamenwerking. Ze dienen verder te kunnen bijdragen aan het huidige proces van doorontwikkeling van het veiligheidshuis. Daarom zijn aanbevelingen geformuleerd op het vlak van samenwerking, regierollen en escalatiemechanismen.

8.1 Samenwerkingsconvenant

- Formaliseer de samenwerking in een gezamenlijk te ondertekenen samenwerkingsconvenant. Geef de ambassadeurs een duidelijke positie en ondersteun deze positie voortdurend.
- Zorg in casusoverleg steeds voor een goede mix tussen deelname van deze ambassadeurs en direct bij cliënten betrokken professionals.
- Vraag de organisaties zich te committeren aan taken.
- Neem in het samenwerkingsconvenant kwaliteitscriteria op waaraan een *plan van aanpak* dient te voldoen.

8.2 Rollen: procesregie en casusregie

- Definieer *voor elke casus opnieuw* en *gedurende elke casus voortdurend* de taken die horen bij de rol van zowel 'casusregie' als 'procesregie'.

Onderscheid procesregie en casusregie maken en steeds blijven afstemmen

Uit de evaluatie komt naar voren dat de procesmanager VHH de afgelopen jaren vaak het gat vulde en het verkrijgen en behouden van het inhoudelijk overzicht feitelijk uitvoerde als taak. De grens tussen *procesregie* en *casusregie* was hiermee diffuus. En het is natuurlijk ook lastiger om je te beperken tot alleen toezien op het goede verloop van het *proces* als je focus ligt op overzicht houden op de *inhoud*. Bijkomend nadeel was dat door de regie op de inhoud naar zich toe te trekken er ook stilzwijgend akkoord werd gegaan met het feit dat die andere partij de casusregie (of ook vaak 'casemanagement' genoemd) liet lopen. Een procesmanager van het VHH heeft in de behandeling/begeleiding van de cliënt (met een enkele uitzondering) geen rol en daarmee wordt langdurige verlamming/status quo in enkele onderzochte casussen verklaard. Totdat in een casus-opmaat aanpak onder regie van het VHH de urgentie toch gezamenlijk werd gevoeld. En dan blijkt er met vereende krachten, en gericht op een gezamenlijk vastgesteld doel wel veel mogelijk zo zien we in enkele casussen.

Hoe nu deze spagaat op te lossen in de toekomst? Voortdurend de concrete deeltaken expliciet blijven benoemen, hetgeen alleen al nodig is omdat de invulling van deze deeltaken afhankelijk van de fase van de aanpak kan wisselen. Tijdens de informatieverzameling voorafgaand aan de aanpak ligt dit anders dan tijdens de lopende aanpak. Het VHH is immers verantwoordelijk voor het samenbrengen van informatie, maar zo gauw er een gezamenlijk plan van aanpak is geformuleerd wordt een aan te wijzen casemanager verantwoordelijk voor het nemen van initiatief in afstemmen met andere behandelaren/begeleiders over de voortgang van interventies.

- Spreek bij de start af wie regie houdt op de inhoud (casusregisseur).
- Het feit dat een casus in het VHH komt betekent per definitie dat het VHH toeziet op goed verloop van het proces en de rol van procesregisseur heeft.

Advies formulering deeltaken casusregie en procesregie

Hieronder een voorstel voor mogelijke explicitering van deeltaken die verstaan kunnen worden onder de rol van respectievelijk een procesregisseur en een casusregisseur.

Procesregisseur (VHH)

Taken:

DOEL & PVA

1. ziet erop toe *dat* een helder doel van de aanpak wordt geformuleerd
2. ziet erop toe *dat* er een gezamenlijke aanpak tijdig wordt afgesproken
3. ziet erop toe *dat* er tijdig wordt geëscaleerd

TEAM

4. juiste partners op juiste moment aan tafel komen
5. partners steeds de casusinformatie hebben die ze nodig hebben voor de eigen rol
6. bevraagt voortdurend de casusregisseur op zijn afwegingen
7. spreekt de casusregisseur actief aan op voortgang van interventies
8. organiseert en zit COM-overleg voor⁴⁰

DOSSIER

9. bewaakt dat de casusregisseur voortdurend zorgt voor actualisering van probleembeschrijving / doel / pva:
10. bewaakt helder en volledig casusdossier

Rol: Casusregisseur (een van de partners)

Taken: Regie op inhoud van de aanpak: 'degene die inhoud van de aanpak coördineert' ; 'degene die een casus op inhoud coördineert'.

CLIENTEN

1. kent de cliënten in de casus goed en bepaalt of en wanneer cliënt aanschuift in overleg

DOEL & PVA

2. neemt het voortouw op de inhoud van het centrale doel in de casus
3. neemt het voortouw op de inhoud van *wat* er als goede aanpak tijdig wordt afgesproken
4. zorgt dat gekozen interventies inhoudelijk bij elkaar passen

TEAM

5. informeert zelf de professionals die interventies (gaan) uitvoeren *voortdurend, rechtstreeks* en *direct* over eigen vorderingen (cc procesregisseur)
6. adviseert procesregisseur over benodigde mensen aan tafel

DOSSIER

7. bij aanpassing van probleembeschrijving / doel / pva: levert een update hiervan aan de procesregisseur

⁴⁰ Dit is bij uitstek een deeltaak die per casus dient te worden afgewogen. Er zijn soms ook goede redenen juist een inhoudelijk betrokkene te laten voorzitten.

8.3 Escalatiemodel: wat als het niet lukt casusregie te beleggen?

- Maak afspraken over een escalatiemodel, formaliseer deze in een samenwerkingsconvenant en communiceer de stappen in het model actief en voortdurend met partners.

Advies escalatiemodel

Hieronder wordt naar aanleiding van de evaluatie een mogelijk escalatiemodel geformuleerd.

1. Bij onenigheid over casusregie wordt dit bij de procesregisseur (=procesmanager VHH) rechtstreeks gemeld (niet ter vergadering).
2. De procesregisseur gaat *buiten het casusoverleg om* separaat in gesprek met de kandidaten voor casusregie, liefst gezamenlijk. Als dit niet op korte termijn gerealiseerd kan worden dan inventariseert de procesregisseur in bilaterale gesprekken met kandidaten argumenten. Kandidaten leveren zelf werkproces documenten aan waarop argumenten (op schrift) zijn gebaseerd.
3. De procesregisseur weegt en legt een voorstel voor beleggen van casusregie voor aan de partijen. Vervolgens wordt gezamenlijk dit voorstel besproken en hierover een gezamenlijk besluit genomen. In het besluit is vastgelegd (1) voor welke periode de casusregie wordt belegd; (2) of dit alle deeltaken casusregie (volgens notitie van VHH) betreft; welke deeltaken zijn uitgezonderd en waar die worden belegd.
4. Als partijen bezwaar maken tegen het voorstel neemt VHH de volledige casusregie *tijdelijk* (alle taken) over. De partijen (kandidaten) committeren zich er dan aan:
  - a. Per direct alle vragen van VHH over de inhoud van de aanpak te beantwoorden.
  - b. Alle relevante voortgangsinformatie betreffende de casus die wordt uitgewisseld met partnerorganisaties tegelijkertijd ter kennis van het VHH te laten komen.
  - c. Op aanwijzing van het VHH altijd de betrokken professional vrij te maken voor casusoverleg in het VHH.
5. Op directieniveau worden organisaties van alle kandidaten voor casusregie geïnformeerd over de wederzijdse argumenten. Directies worden door het VHH gevraagd binnen 10 dagen uitsluitel te geven. Het VHH bepaalt of het gezamenlijk besluit van directies acceptabel en werkbaar is. Parallel wordt het openbaar bestuur van de gemeente(n) waar de casus speelt ingelicht over het proces.
6. Als na 10 dagen geen uitsluitel is gegeven krijgt het openbaar bestuur nog eens 10 dagen de gelegenheid partijen te bewegen een gezamenlijk besluit te nemen.

8.4 Overige aanbevelingen

- Ontwerp een volgende versie van het aanmeldformulier. Neem hierbij de aanwijzingen in het evaluatierapport in overweging.
- Zorg voor eenduidige terminologie binnen en buiten het VHH.
- Expliciteer de taken van het triageteam. Maak deze leden tevens ambassadeur. Voeg hierin de overige ambassadeurs toe in een soort tweede schil. Geef de ambassadeurs een prominente status en formaliseer dit in een samenwerkingsconvenant.
- Zorg dat in GCOS de door partners in het VHH voorgestane afdoening via ZSM op een vaste, herkenbare en makkelijk te raadplegen plek en in herkenbare formuleringen worden genoteerd.
- Voor de aanstaande release van de verbeterde versie van GCOS kan het VHH aandringen op (ondersteuning bij) het helder weergeven van een tijdlijn met interventies in de casushistorie. Dit maakt een betere afweging over in te zetten interventies mogelijk. Ook kunnen partners hierdoor beter leren over elkaars (on)mogelijkheden.

8.5 Slotbeschouwing: professionals en het VHH nieuwe stijl vanaf 2015

Het loslaten van het vertrouwde periodiek overleg in een vaste groep betekent nogal wat. Er wordt na het loslaten van een grote hoeveelheid casussen een groter beroep gedaan op de professionaliteit van degenen die werken aan de casus. Niet langer is de 'escape' ingebouwd dat periodiek in een vast casuoverleg op 'meedenkkraft' een beroep gedaan kan worden. Nu het veiligheidshuis niet langer de waakhond is voor standaardlijsten met tientallen lastige casussen (veelplegers, risicojongeren et cetera) kan niet meer vanzelfsprekend geleund worden op het delen van verantwoordelijkheid voor oplossingen. Het primaat ligt weer primair bij de individuele behandeld professional. En als die er niet meer uitkomt in zijn casus moet hij *zelf* aan de bel trekken en escaleren (of 'opschalen') naar het veiligheidshuis. Je zou kunnen zeggen dat het veiligheidshuis soms ook het huis is geweest waar het veilig was voor de professional omdat hij (en de organisatie waar hij voor werkt) als hij het zelf niet redde in een casus zorgen kon delen. En dus nog niet zelf de stap moest zetten en zeggen: 'het lukt me alleen niet'. De lijsten van casussen werden door anderen opgesteld, criteria lagen stevig vast. Zelf hoefden professionals hierdoor niet altijd met de billen bloot om aan te geven dat het niet lukte resultaten te bereiken. Dat professionals soms nog geneigd zijn liever niet op deze manier met de billen bloot te gaan, zien we ook in het casuonderzoek terug. Het is dus voor zowel de procesregisseur (veiligheidshuis) als de leidinggevenden van al deze professionals van belang dat ze hen erop blijven aanspreken dat ze mogen (nee: moeten) escaleren naar het veiligheidshuis als het niet lukt door complexiteit van problematiek en als de verbinding met drang- of dwangmiddelen broodnodig is. En alleen als ze dit tijdig doen ontstaat de ruimte om in een gezamenlijke aanpak *wel* enige verbetering of zelfs een doorbraak te bereiken. Ze zullen wel de backup moeten krijgen van organisaties die inzien dat tijd nemen voor enkele gezamenlijke overleggen op termijn meer oplevert dan besluiten dat de extra overlegtijd niet in het vierkant past. Het laat onverlet dat er na de doorontwikkeling een veel grotere verantwoordelijkheid komt te liggen bij de individuele professionals om van eigen casussen aan te geven dat ze te complex zijn voor een reguliere (of 'lokale') aanpak en dat een verbinding straf-zorg in het veiligheidshuis onontbeerlijk is.

En als na een of enkele keren op maat bespreken het veiligheidshuis een casus weer losgelaten wordt dan ligt het initiatief om weer *opnieuw* die samenwerking in het veiligheidshuis te zoeken ook weer bij de professionals⁴¹ *zelf*. Natuurlijk wordt afgesproken dat het veiligheidshuis de casus nog enige tijd blijft volgen op afstand. Maar dit laat onverlet dat het initiatief om een casus terug te brengen in het veiligheidshuis primair bij professionals ligt. De procesmanager van het veiligheidshuis kan hoogstens met het stellen van de juiste vragen over de voortgang de professional (en eventueel zijn leidinggevende) helpen om die keuze te maken. In deze manier van werken zitten drie cruciale elementen met betrekking tot regie. De eerste is het stellen van de juiste vragen door de procesregisseur (*welke vragen*); de tweede is helderheid over casusregie (*aan*

---

⁴¹ Let wel: niet alleen de casemanager, maar ook andere professionals in een casus kunnen aangeven dat een casus weer terug moet het veiligheidshuis in omdat de situatie weer vastloopt of onvoldoende verbetert.

wie stel je de vragen); en als derde tijdig handelen (*op welk moment stel je deze vragen*). Als professionals durven aangeven wat hen alleen niet lukt en het veiligheidshuispersoneel brengt deze drie cruciale elementen in praktijk wordt het mogelijk gezamenlijk complexe gevallen van criminaliteit en overlast in de gemeenten in Gooi en Vechtstreek aan te pakken en perspectief te bieden aan betrokken individuen en gezinnen.

Bijlage 1 Overzicht interviews

Lijst interviews⁴² (n=27)

	VHH algemeen	Casus	Nazorg
Huub Smits (GGZ Centraal)	X		X
Liesbeth Tijhaar (gemeente Huizen)	X		X
Carien Otten (politie)	X		
Roger van Sigtenhorst (OM)	X		X
Marieke van Nieland (Inforsa)	X		X
Meredith Dunk (gemeente Huizen)			
De Rutgers (gemeente Hilversum)			X
Hella Kluck (GGD)	X		
Ad Verhoef (VHH)	X	X	X
Katinka Vermaat-Maarten (politie)	X	X	
Maarten Pijls (OM)	X	X	
Geri Willemse (BJZ NH) 2 keer	X	X	
Nina Hilleris Lambers (GGD) 2 keer	X	X	
Barry Landkroon (Leger des Heils reclassering)	X	X	
Digna Blaauwendraat (MEE / Vangnet Advies)	X	X	
Dagmar Doornekamp (MEE) 2 keer	X	X	
Jurgen Eikelenboom (politie) 2 keer	X	X	X
Meryam van Velthoven (Youke, Zandbergen/Vangnet) 2 keer	X	X	
Marlinde Sinnige (ASHG)	X	X	
Hetty Kulik (Regionaal Bureau Leerplichtzaken)	X	X	
Marieke van Leeuwen (BJZ NH)	X	X	
Goof van der Peijl (politie)	X	X	

⁴² Met enkele personen is wel uitgebreid gesproken of afgestemd in het kader van de begeleiding van de doorontwikkeling, maar was geen sprake van een interview. Dit betreft onder meer wethouder Eric van der Wandt, en verder Olaf van Strien (beide Hilversum) en Tijmen Bredenoord (gemeente Huizen).

Bijlage 2   Responsoverzicht vragenlijst

	Aantal vragenlijsten verstuurd	Aantal respons
GGD/OGGZ/ASHG	9	2
Gemeenten	3	1
BJZ NH	3	1
William Schrikker Groep (WSG)	1	0
MEE	3	0
RIBW	1	1
De Waag	1	0
GGZ	3	1
Inforsa	2	1
Jellinek	2	1
Reclassering Nederland	1	1
Leger des Heils Reclassering	0	0
Politie	3	3
Versa Welzijn	3	1
Openbaar Ministerie	1	1
Raad voor de Kinderbescherming	1	0
Regionaal Bureau Leerplichtzaken (RBL)	1	0
VHH	1	1
Totaal	42	15

Bijlage 3 Itemlist interviews casusanalyse

Evaluatie Veiligheidshuis Gooi en Vechtstreek - Itemlist casusonderzoek

Algemeen: bespreking in VHH

- Op welke momenten is de casus besproken in het veiligheidshuis? Op de goeie momenten besproken?
- Verliep bespreking effectief?

Denk aan: iedereen erbij die erbij moest zijn; doel helder; informatieverzameling (vooraf/tijdens overleg) volledig; acties goed afgesproken; etc.

- Was sprake van een afstemde gezamenlijk aanpak? Waaruit blijkt dat?
- Was er steeds iemand met overzicht over de casus? Wie? Waaruit blijkt dat?

Problemanalyse

- Wat was de kern van de problematiek? In hoeverre heeft behandeling in het VHH eraan bijgedragen de problematiek helder en scherp te krijgen?

Aanpak

- Welke rol heb jij gespeeld/jouw organisatie? Wat was de rol van de mensen van het VHH?
- Waarom aanpak in veiligheidshuis nodig? Wat is toegevoegde waarde veiligheidshuis?
- Wie waren er allemaal betrokken?

Interventies

- Wat waren de belangrijkste interventies die zijn gepleegd?

NB: het gaat hier om interventies *direct* gericht op de cliënt(en)

- Hoe zijn deze interventies verlopen? (per interventie, voor zover respondent hierop zicht heeft)

Succesfactoren en verbeterpunten

- Wat heeft gewerkt en wat niet?

(Welke acties/activiteiten waren cruciaal in de aanpak? Waar ging het mis en hoe kwam dat/was dat te voorkomen geweest? Denk hierbij naast de interventies ook aan cruciale momenten in afstemming, informatie-uitwisseling)

Resultaten

- Benoem zo concreet mogelijk de resultaten die zijn geboekt.

Tot slot

- In hoeverre is het beeld in deze casus volgens jou representatief voor de wijze waarop in het veiligheidshuis in het algemeen casussen worden behandeld?
- Wat zijn de belangrijkste veranderingen die moeten zijn gerealiseerd na de doorontwikkeling van het veiligheidshuis?
- Wat moet er na de doorontwikkeling absoluut behouden zijn?

Bijlage 4 Vragenlijst deelnemers casusoverleg

---

2. VRAGENLIJST EVALUATIE VEILIGHEIDSHUIS GOOI EN VECHTSTREEK

Beste deelnemer,

Met deze vragenlijst brengen we in kaart wat het veiligheidshuis heeft opgeleverd de achterliggende periode. Verder gaan we na welk beeld deelnemers aan casusoverleg hebben van de richting waarin het veiligheidshuis moet ontwikkelen in 2014 en verder. De resultaten gebruiken we onder meer om hierover goede keuzes te maken.

Zoals je waarschijnlijk weet wordt vanaf begin 2014 volgens een nieuwe opzet gewerkt. Geleidelijk maken huidige casusoverleggen plaats voor anders opgezette casusoverleggen. In sommige gevallen verandert er veel (het overleg dat je gewend bent verdwijnt of er komt een andere deelnemer vanuit jouw organisatie), in andere gevallen verandert er weinig. Maar de kern van de verandering is dat het veiligheidshuis een sterkere focus gaat leggen op de meest complexe casussen. Dit betekent dat niet langer grote hoeveelheden casussen in hoog tempo worden besproken. Maar de nadruk komt te liggen op bespreking van een casus met zoveel mogelijk professionals die *zelf* met de cliënten te maken (gaan) hebben (gehad). Dus minder nadruk op *standaard periodiek overleg*, maar uitnodigingen aan de hand van een actuele complexe casus met tijd om deze inhoudelijk te analyseren. Je bent er dan alleen bij als je nodig bent voor een bijdrage aan het bereiken van resultaat in de casus.

Het invullen van de vragenlijst kost ongeveer 10-15 minuten. Hartelijk dank voor jouw bijdrage aan de doorontwikkeling! Samen maken we het veiligheidshuis sterker en effectiever!

Als in deze vragenlijst wordt gesproken over *casusoverleg* dan bedoelen we altijd de huidige casusoverleggen die *in het veiligheidshuis* plaatsvinden.

Algemene kenmerken

(typ steeds in het grijze tekstvak)

Naam:

Organisatie:

Functie:

Hoe lang ben je al betrokken bij casusoverleg in het VHGV?

Welke casusoverleggen

- 1:
- 2:
- 3:
- 4:

Als je in meerdere casusoverleggen deelneemt, maak dan nu de keuze op welk casusoverleg jouw antwoorden betrekking hebben. Kies het overleg waar je de meest uitgesproken mening over hebt, of vul meerdere lijsten in.

Mijn antwoorden hebben betrekking op hierboven genoemd casusoverleg nummer:
(vul nummer van casusoverleg bij vorige vraag)

Geslacht Man
 Vrouw

Leeftijd _____ jaar

Afbakening van de doelgroep

Geef door te klikken in het grijze vakje van je keuze steeds aan welk antwoord je kiest

	helemaal mee eens	mee eens	niet eens/ niet oneens	mee oneens	helemaal mee oneens	NVT / weet niet
Het huidige doel van het overleg is helder	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De criteria voor instroom van de casussen zijn helder	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Deze criteria luiden als volgt:
(typ in het grijze tekstvak)

- 1.
- 2.
- 3.

Selectie en agendering

	helemaal mee eens	mee eens	niet eens/ niet oneens	mee oneens	helemaal mee oneens	NVT / weet niet
De selectie van casussen wordt nu gedaan door inhoudelijk meest aangewezen persoon/personen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De selectie verloopt nu volgens de geldende criteria	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Het is mogelijk om zelf casussen in te brengen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De agenda wordt tijdig verzonden	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Het is goed duidelijk per casus wat van mij wordt verwacht (wat betreft de voorbereiding)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Alleen voor het overleg relevante casussen staan op de agenda	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Alle partners hebben zich meestal voldoende voorbereid	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik/mijn directe collega hebben zich altijd voldoende voorbereid	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik heb voldoende tijd om mij voor te bereiden	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Licht een van de antwoorden hierboven zo mogelijk toe met een voorbeeld uit de praktijk? (*typ in het grijze tekstvak*)

Inspanningen versus opbrengsten

	helemaal mee eens	mee eens	niet eens/ niet oneens	mee oneens	helemaal mee oneens	NVT / weet niet
Het casusoverleg in het veiligheidshuis heeft geleid tot betere verbindingen tussen onze organisatie en de partners	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Casusoverleg draagt bij aan het bereiken van de doelen van mijn organisatie	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mijn persoonlijke bijdrage in het casusoverleg is groot	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik voorzie dat ik na de doorontwikkeling nog veelvuldig bij bespreking van de meest complexe casuïstiek naar het veiligheidshuis geroepen zal worden	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Ik voorzie dat ik na de doorontwikkeling nog veelvuldig voor bespreking van periodiek screeningsoverleg in het veiligheidshuis zal zijn	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De bijdrage die ik namens mijn organisatie nu in casuoverleg(gen) lever, is ook in het belang van mijn eigen organisatie	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De tijd die ik nu investeer in casuoverleg gaat ten koste van tijd die ik beter in andere casussen kan steken	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik weet eigenlijk niet goed wat mijn bijdrage in casuoverleg uiteindelijk oplevert	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De casuoverleggen zijn alleen al voldoende nuttig om te leren over elkaars werkprocessen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik leer in casuoverleg van andere partners hoe ik zelf casussen beter kan aanpakken	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik weet dat partners aan tafel verstandig omgaan met cliëntinformatie die ik verstrek	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Door het casuoverleg weet ik beter welke interventies wel en welke niet mogelijk zijn	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Door mijn deelname aan casuoverleg weten ook <i>mijn directe collega's</i> beter welke interventies wel en welke niet mogelijk zijn	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Verandering van de opzet van het casuoverleg is hoognodig	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Wil je een van de antwoorden hierboven toelichten met een voorbeeld uit de praktijk? (*typ in het grijze tekstvak*)

Hoeveel tijd investeer je nu gemiddeld per casuoverleg aan voorbereiding:

schatting: minuten

Hoeveel tijd investeer je nu gemiddeld per casuoverleg aan overleg en afstemming achteraf:

schatting: minuten

Als we alle casussen die gedurende het afgelopen jaar door jou (of je directe collega) mede werden besproken in veiligheidshuis stellen op 100%.

In hoeveel procent van de casussen gaat het om een cliënt die bekend is bij jouw organisatie:

schatting: %

In hoeveel procent van de casussen gaat het om een cliënt waar jouw organisatie informatie over heeft

gedeeld: schatting: %

In hoeveel procent van de casussen gaat het om een cliënt waar jouw organisatie informatie over zou moeten delen om een effectieve aanpak mogelijk te maken:

schatting: %

In hoeveel proces van de casussen ben jij na het casusoverleg vertrokken met een opdracht dat jij/collega('s) actie gaan ondernemen:

schatting: %

Wat beschouw jij als de huidige kracht van het veiligheidshuis?

Welke belangrijkste verandering in de opzet is in de toekomst nuttig en nodig?

Wordt de concrete aanpak in casussen bepaald in het casusoverleg zelf of er om heen? Licht toe ajb.

Als je voor casusoverleg naar het veiligheidshuis komt, gebruik je dit dan ook voor afstemming buiten de agenda om? Geef een voorbeeld ajb.

Als je voor casusoverleg naar het veiligheidshuis komt, gebruik je dit dan ook voor het halen van informatie bij de vaste medewerkers van het veiligheidshuis? Geef een voorbeeld ajb.

Partners aan tafel, informatiedeling & inhoud van het overleg

	helemaal mee eens	mee eens	niet eens/ niet oneens	mee oneens	helemaal mee oneens	NVT / weet niet
Het is duidelijk wie de vaste partners van het overleg zijn	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Het merendeel van de organisaties vaardigt nu in de praktijk geen/niet de juiste personen af voor het overleg	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De huidige samenstelling van het overleg is prima voor de huidige opzet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De aanwezige partijen hebben voldoende mandaat om direct concrete acties af te spreken	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Voor effectief overleg is het nodig dat er	☐	☐	☐	☐	☐	☐

minder partners aan tafel zitten						
Een of meer cruciale partners zijn nu vaak niet aanwezig	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De informatie ter tafel is in de meeste gevallen voldoende volledig en juist	☐	☐	☐	☐	☐	☐
In het casusoverleg ontbreekt vaak nog wezenlijke informatie over een casus	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De deelnemers gaan integer om met de gedeelde informatie	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De wijze van informatiedeling vindt efficiënt en vlot plaats	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Het aantal besproken casussen per overleg is prima voor het huidige doel van het casusoverleg	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Het aantal besproken casussen per overleg is veel te groot	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Regelmatig worden casussen besproken waarbij minder dan drie partners nodig zijn	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De huidige caseload van een gemiddeld overleg bestaat al voor meer dan de helft uit zeer complexe casussen waar dwang/drang nodig is	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Er is nu voldoende ruimte in het overleg om indien nodig dieper inhoudelijk op een casus in te gaan	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De analyse die in casussen wordt gemaakt schiet regelmatig tekort	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De voorzitter zorgt ervoor dat alleen partners met relevante informatie het woord voeren	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De voorzitter spreekt partijen aan op het nakomen van gemaakte afspraken	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Zonodig wordt er nu direct opgeschaald als een aanpak om welke reden dan ook vastloopt	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De voorzitter vat steeds de afgesproken acties goed samen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De voorzitter voorkomt dat het overleg per casus te lang duurt	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Het casusoverleg is voldoende efficiënt	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Er is in het overleg teveel aandacht voor nice-to-know informatie	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Voor vrijwel alle casussen is het plan van aanpak helder	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Het plan van aanpak is voor meer dan de helft van de casussen onvoldoende	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Het is altijd duidelijk van welke professional actie wordt verwacht	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Het is altijd duidelijk op welke termijn er actie wordt verwacht	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De termijn voor het uitvoeren van de actie zou eigenlijk veel korter moeten zijn om effect te kunnen hebben	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Als ik kritisch kijk schiet mijn organisatie regelmatig tekort in het nakomen van afgesproken acties	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik word aangesproken op de acties die bij mij/mijn organisatie liggen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik heb voldoende tijd om de acties voor mijn organisatie uit te (doen) voeren	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Wilt u een van de antwoorden hierboven toelichten met een voorbeeld uit de praktijk?

Hoe wordt nu in de praktijk omgegaan met het opschalen van casussen die vastlopen?

De partner die vaak wordt gemist is/zijn:

- 1.
- 2.

In hoeveel procent van de besproken casussen is casemagement helder afgesproken:

schatting: %

Afronding en monitoring & leren van elkaar

	helemaal mee eens	mee eens	niet eens/ niet oneens	mee oneens	helemaal mee oneens	NVT/ weet niet
Casussen staan nu te vaak opnieuw op de agenda	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Een casus wordt op het juiste moment afgesloten	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik heb een goed beeld van het verloop in casussen waar ik zelf informatie vanuit mijn organisatie heb aangeleverd	☐	☐	☐	☐	☐	☐
We zijn in het casuoverleg erg bezig om van	☐	☐	☐	☐	☐	☐

elkaar te leren						
We staan in casusoverleg regelmatig stil bij de wijze waarop we samenwerken	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Om effectiever te kunnen overleggen is het nodig om vaker tijd te nemen voor reflectie van de werkwijze	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Tot slot: heb je nog opmerkingen?

Bijlage 5 Criteria VHH Gooi en Vechtstreek

Bron: Werkinstructie maart 2014

Criteria voor behandeling in het veiligheidshuis:

- a. Is er sprake van multiprobleem/complexiteit conform de definitie van het Landelijk Kader Veiligheidshuizen?⁴³
- b. Is er lokaal al voldoende mee gedaan, bv. in een lokaal zorgoverleg of lokaal door OOV met de politie?
- c. Is er actualiteit?
- d. Voor gevallen die primair vanuit de gemeenten en zorgpartners worden aangeleverd: is een partner uit de strafketen benodigd gelet op o.a. redelijk actuele (dreigende) strafbare feiten? Maar andersom ook als gevallen via politie en justitie worden aangeleverd: zijn er wel zorgpartners bij nodig? Dus ligt de oplossing van de casus in een verbinding tussen zorg en straf/dwang?
- e. Voorafgaand aan behandeling in het Veiligheidshuis: is er voldoende (essentiële) informatie beschikbaar over de casus (het subject en zijn systeem) of moet deze eerst verder worden verrijkt? Dat is een randvoorwaarde, ook gelet op het op maat uitnodigen van direct betrokken partners (incl. gemeente).

Als deze criteria niet meer van toepassing zijn, kan afschaling naar lokaal of afsluiten van het dossier plaatsvinden. Deze criteria worden mogelijk verder aangescherpt, indien de maximale caseload van het Veiligheidshuis ruimschoots wordt overschreden. Opschaling naar het RIEC is mogelijk als de criteria hiervoor passend zijn.

Criteria voor lokale behandeling (zo mogelijk ondersteund door GCOS):

- a. de problematiek is niet (zeer) complex (bv. enkelvoudige of meervoudige hulpvraag) of is niet/beperkt multi-probleem.
- b. er is regie en afstemming binnen één keten nodig.
- c. de problematiek dient nog verder in kaart te worden gebracht of worden verrijkt.
- d. er zijn mogelijkheden voor de gemeente om met zorgpartners een antwoord op de problematiek te vinden (enkele zorgketen).

---

⁴³ Complexe meervoudige problematiek conform de definitie van het Landelijk Kader Veiligheidshuizen:

Er is sprake van meerdere problemen op meer dan één leefgebied, die (kunnen) leiden tot crimineel en/of overlastgevend gedrag of verder afglijden;

en

- Samenwerking tussen meerdere ketens (minimaal dwang en drang) is nodig voor effectieve aanpak; in reguliere samenwerking binnen één keten niet mogelijk om deze problematiek effectief aan te pakken;

en

- De multiproblematiek wordt beïnvloed door en heeft impact op het (gezins)systeem en/of de directe leefomgeving (of dat wordt verwacht);

of

Er is sprake van ernstige lokale of gebiedsgebonden veiligheidsproblematiek, die (tijdelijk) vraagt om een ketenoverstijgende aanpak in het veiligheidshuis.

- e. er zijn mogelijkheden voor de gemeente om met de politie een antwoord op de problematiek te vinden (enkele strafketen).
- f. er is geen urgentie (meer) dan wel geen actualiteit (meer). Lokaal volgen of beperkt handelen met één of een zeer beperkt aantal samenwerkingspartners is voldoende.
- g. de maximale caseload van het veiligheidshuis voor de desbetreffende gemeente is (vooralsnog) bereikt.

Criteria voor behandeling RIEC - gemeente:

- a. Er is sprake van zware en (mogelijk) georganiseerde criminaliteit. Denk aan lidmaatschap van een criminele organisatie (zoals een Motorclub), witwassen, zware fraude, grootschalige hennepcultuur, zware drugszaken, mensenhandel/mensensmokkel, e.d.
- b. Er ligt geen antwoord (meer) in de combinatie zorg-strafrecht

Bijlage 6   Aandachtspunten aanmeld-/trriage(formulier)

Triage wordt vergemakkelijkt als een operationalisatie van de criteria kort en bondig is opgenomen met per criterium het oordeel ('voldoet' of 'voldoet niet') en een beknopte argumentatie in een paar woorden.

Gevraagde inhoudelijke input kan hiervan gescheiden worden in het formulier zodat de weging duidelijker wordt voor degene die het formulier invult. Zo wordt simultaan gewerkt aan kennis, begrip en daarmee draagvlak voor de nieuwe werkwijze in het VHH. Het is raadzaam de operationalisatie van criteria in afstemming met partners (in partneroverleg voorleggen)⁴⁴ uit te voeren.

Enkele aandachtspunten m.b.t. aanmeld-/trriageformulier:

- De actualiteit van problematiek is geoperationaliseerd in termen van de 'gewenste responstermijn'. Dit loskoppelen en apart laten noteren.
- Onder het kopje 'Omschrijving van de casus' wordt gesproken van 'het actuele crimineel- en overlastgevend gedrag'. Dit maakt het formulier lastig bruikbaar voor huiselijk casuïstiek, omdat het niet gebruikelijk is dat dit in termen van crimineel gedrag wordt geformuleerd.
- De criteria zijn niet geoperationaliseerd in het formulier.
- Er worden op het formulier 10 leefgebieden onderscheiden. Gezien de huidige criteria (gebaseerd op landelijk kader) wekt dit de suggestie dat bij problemen op 2 leefgebieden de problematiek complex meervoudig is.
- Nu kan op basis van het formulier niet altijd worden ingeschat of sprake is van *actuele* problematiek.
- Scheidt de inhoud van scoring van de criteria.
- Nu worden niet consequent dezelfde termen en soms onduidelijke termen gebruikt. Bv: 'complex' of 'meervoudig' of 'complex meervoudig'; 'trriage', 'beoordelingstafel'. Onduidelijk kan zijn: 'mutaties', 'subject', 'antecedenten', 'systeeminformatie' (registratiesysteem? of gezinssysteem?)
- Maak de kopjes passend: *'Geef aan of er wel of geen sprake is van meervoudige problematiek (dus binnen verschillende leefgebieden)'*. Er wordt hier gevraagd naar een beschrijving, niet naar 'ja' / 'nee'.

---

⁴⁴ De bestuurscommissie hoeft hiervoor waarschijnlijk niet te worden geraadpleegd.